



ΠΟΛΥΔΕΥΚΗΣ

ΤΡΙΜΗΝΙΑΙΑ ΕΚΔΟΣΗ ΤΟΥ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ ΚΑΣΤΟΡΕΙΟΥ ΛΑΚΕΔΑΙΜΟΝΟΣ "Ο ΠΟΛΥΔΕΥΚΗΣ" • ΤΕΥΧΟΣ 53 ΙΟΥΛΙΟΣ - ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΣ 2021

Φθινόπωρο με τα χρώματά σου!



Φωτο: Γ. Λαγανάς



Καλοκαίρι
στο Καστόρειο

Σελ. 4-5



Δράση για
το κλίμα

Σελ. 10-11



Δεκαπενταύγουστος στην
Παναγία Σουμελά

Σελ. 12-13

Το Καλοκαίρι που πέρασε, αναμφίβολα, δεν ήταν καθόλου βαρετό. Μας γέμισε λύπη, γιατί εκτός από τη συνεχιζόμενη πανδημία του κορονοϊού, βιώσαμε τις καταστροφικές πυρκαγιές και τις απώλειες δασικών εκτάσεων και των περιουσιών των ανθρώπων αλλά και ανθρώπων ζώων, ευτυχώς λίγων. Η Λακωνία δυστυχώς είχε πάλι το μερίδιό της. Στην περιοχή του Γυθείου καταστράφηκαν οι περιουσίες των ανθρώπων. Καιγόταν η καρδιά σου βλέποντας καμένα τα μέχρι χθες περιποιημένα ελαιοπερίβολα. Έτσι ιδιαίτερα επίκαιρο, σ' αυτό το τεύχος, είναι το άρθρο της Κάρεν-Καλίσας Χιώτη για τις περιβαλλοντικές πρωτοβουλίες και δράσεις σε ευρωπαϊκό επίπεδο.

Όμως δε θα παραλείψουμε να αναφερθούμε και στα καλά αυτού

του Καλοκαιριού. Με τους εμβολιασμούς κατά του covid-19 βελτιώθηκε η κινητικότητα του πληθυσμού, μπορέσαμε να πάμε διακοπές και να κάνουμε καλοκαιρινές εκδηλώσεις. Όπως θα δείτε σ' αυτό το τεύχος ήταν αρκετές. Επίσης αρκετοί πατριώτες μας από το εξωτερικό επισκέφθηκαν την Ελλάδα και το χωριό μας, φέρνοντας χαρά και συνεισφέροντας στη ζωή του χωριού. Η αγορά γέμισε κόσμο! Επίκεντρο του Καλοκαιριού ο Δεκαπενταύγουστος. Οι οικογένειες σμίγουν και όλα φαίνονται πλούσια. Ιδιαίτερα συγκινητική η λειτουργία στην Παναγία Σουμελά στον Πόντο από τον Οικουμενικό Πατριάρχη Βαρθολομαίο, μετά από έξι χρόνια σιγής. Η Βαρβάρα Κεμερίδου μάς κάνει μια συγκινητική αναδρομή στην ιστορία του Μοναστηριού.

Με χαρά πληροφορηθήκαμε ότι ολοκληρώθηκαν οι διαδικασίες παραχώρησης κτήματος από τον συμπατριώτη μας Χρήστο Κάντζα, ώστε να γίνουν οι εγκαταστάσεις επεξεργασίας των λυμάτων του Καστορείου. Προσβλέπουμε στις άμεσες ενέργειες της δημοτικής αρχής για την εκτέλεση του έργου. Να μη χαλάσουμε τις καρδιές μας, αλλά η αποχέτευση στο χωριό μας δεν είναι για να περηφανευόμαστε.

Ο Σεπτέμβρης μάς επιφύλασσε την απώλεια του Μεγάλου Έλληνα μουσουργού, αγωνιστή και πολιτικού άνδρα Μίκη Θεοδωράκη. Ότι να πούμε εμείς θα είναι λίγο και ταπεινό μπροστά στο μεγαλείο του. Εξάλλου γι' αυτόν έχει μιλήσει η παγκόσμια κοινότητα και η ιστορία. Θέλουμε να κλείσουμε τραγουδώντας ένα τραγούδι του, σαν να τον

ακούμε να το τραγουδά μαζί με τον Γιώργο Σεφέρη. Ο μεγάλος νομπελίστας ποιητής μας Γιώργος Σεφέρης έχει γράψει τους στίχους και φέτος έχουμε τα πενήντα χρόνια από τον θάνατό του.

Λίγο ακόμα θα ιδούμε τις αμυγδαλιές ν' ανθίζουν. Λίγο ακόμα θα ιδούμε τα μάρμαρα να λάμπουν, να λάμπουν στον ήλιο κι η θάλασσα να κυματίζει. Λίγο ακόμα, να σπκωθούμε λίγο ψηλότερα, λίγο ψηλότερα, λίγο ψηλότερα. Λίγο ακόμα, να σπκωθούμε Λίγο ψηλότερα, λίγο ψηλότερα, λίγο ψηλότερα

Από το Διοικητικό Συμβούλιο του Πολυδεύκη, Καλό Φθινόπωρο και πάντα ψηλότερα.

Έντυπη Εφημερίδα «ΠΟΛΥΔΕΥΚΗΣ»

Ιδιοκτήτης: Πολιτιστικός Σύλλογος Καστορείου
«ΠΟΛΥΔΕΥΚΗΣ»

Ταχυδρομική Διεύθυνση:

Καστόρειο Λακωνίας, τ.κ. 23059

τηλ.: 6973208890, 6944377514

<http://polydefkis.gr>

e-mail: polydefkiskastori@gmail.com

Εκδότης: Η Πρόεδρος Ευγενία Λαμπή

Συντακτική Επιτροπή

Βαρβάρα Κεμερίδου, Γιάννης Αρφάνης, Ελένη Βλαχογιάννη,
Ευγενία Λαμπή, Καίτη Σμυρνίου, Γιώργος Σκαφιδάς,
Γαρυφαλία Ρουμελιώτη

Αγροτικά, Αθλητικά: Γιώργος Σκαφιδάς

Επιστημονικά: Ευγενία Λαμπή

Κοινωνικά: Ελένη Βλαχογιάννη, Καίτη Σμυρνίου

Περιβαλλοντικά: Γιάννης Αρφάνης

Πολιτιστικά - Λαογραφικά: Βαρβάρα Κεμερίδου

Φωτογραφικό υλικό: Βασίλης Λαγανάς, Κω/νος Χ. Λαγανάς
Γιάννης Αρφάνης, Γιώργος Λαγανάς, Θ. Ανδριανός
Π. Γεώργαρης, Καίτη Σμυρνίου, Ηλίας Γρηγοράκης

Χορηγίες: Καίτη Σμυρνίου

Καστανιώτικα: Γιώργος Λαγανάς

Ανταποκριτές

Καστόρι - Βόρειοι Δήμοι: Θεόδωρος Αλαφóγιαννης,
Παναγιώτης Λαμπράκης, Θανάσης Δημητράκοπουλος,
Νίκος Λαγανάς

ΗΠΑ, Βοστώνη: Eugenia Markos

Νέα Υόρκη: Panagiotis Pantazis, Αλάσκα: Maria Bascous

Αυστραλία: Angela Vasilas, M. Gylopidis

Παραγωγή - Εκτύπωση: Stilvopress, 25ης Μαρτίου 124,
Περιστέρι, τηλ.: 210 57 81 638, e-mail: stilvopress@gmail.com

Καστανιώτικα

Για άλλη μια χρονιά αξιωθήκαμε και φέτος να ανέβουμε στην κορυφή του Αϊ-Γιάννη στην Ξεροβούνα. Τι κι αν είχαν ανταριάσει το Πυργάκι, η Γραμμένη Πέτρα και ο Μαλεβός, πάνω από 160 Καστανιώτες ήταν εκεί στο αντάμωμά μας. ΟΙ άρτοι φέτος ήταν δέκα -ένας λιγότερος.

Είδαμε τον ήλιο να ανατέλλει, και-ρετήσαμε τις βουνοκορφές, μνημονεύσαμε τους τεθνεώτες, αλλά είπαμε και υπέρ υγείας για τους ζώντες και όλοι μαζί οι πατριώτες ψάλαμε για άλλη μια φορά το «πλούσιοι επώ-χευσαν και επείνασαν» και δώσαμε υπόσχεση να ανέβουμε και του χρόνου το δύσβατο μονοπάτι για την κορυφή.

Δεν ξέρω τι σκέπτεται η Δημοτική αρχή για την αξιοποίησή της δωρεάς του κτιρίου του αιμηνήστου Σπυρό-πουλου. Μια καλή ιδέα είναι να δια-τεθεί ένα χώρος κατάλληλος να στε-γάσει ένα Μουσείο με αντικείμενα, φωτογραφίες, εργαλεία της καθημε-ρινής ζωής της Καστανιάς. Σε συζή-τηση που είχα με τον Παναγιώτη Λαμπράκη, τελευταίο Πρόεδρο του Δασικού Συνεταιρισμού, που είχε δραστηριοποιηθεί από το 1953 στον Ταΰγετο, μου είπε ότι έχει πολλά ερ-γαλεία πχ πριόνια, ζάκες και άλλα. Ο γιος του ο Παντελής είναι θετικός για την παραχώρηση αυτού του πολύτιμου υλικού. Το Μουσείο μπορεί να έχει και ένα χώρο όπου θα εκθέτουν τα

προϊόντα τους οι παραγωγοί της πε-ριοχής και να τα διαθέτουν στους επισκέπτες.

Η Καστανιά και η ευρύτερη περιοχή έχει γίνει προορισμός για πολλά του-ριστικά γραφεία. Αυτό είναι καλό για την τόνωση της τοπικής οικονομίας. Οι Σύλλογοι της περιοχής «Λουσίνα», Εμποροεπαγγελματικός, Κυνηγετικός, «Πολυδεύκης» αλλά και το Τοπικό Συμβούλιο και λοιποί με τις δράσεις τους έχουν προσφέρει πολλά στην ανάδειξη του τόπου μας. Θα ήταν καλό η Τοπική Κοινότητα, με την αρωγή του Δήμου, να προχωρήσει στην έκδοση ενός μικρού τουριστικού οδηγού, που θα προβάλλει τον τόπο και την ιστορία του.

Αρκετές φορές τα τηλεοπτικά κα-νάλια πανελληνίας εμβέλειας έχουν ρεπορτάζ για τον τόπο μας. Όμως με λύπη βλέπουμε κάποιους, που ζουν από την περιοχή, να έχουν δυσκολία να αναφέρουν το όνομα του τόπου. Τα κρυστάλλινα νερά, οι ομορφιές του φαράγγιού δεν είναι κάπου κάτω από τον Ταΰγετο. Το επίσημο όνομα του τόπου είναι Καστόρειον (Καστανιά) και να το προφέρουμε με χαρά. Γιατί ο τόπος υπήρξε πριν από μας και θα υπάρχει και μετά από εμάς.

Γεια σας πατριώτες

Ο Καστανιώτης
gld@otenet.gr

Οι Εκκλησίες μας εόρτασαν και οι πιστοί τίμησαν τους Αγίους

Πλούσιο το εορτολόγιο κατά τους θερινούς μήνες και πολλές οι εκκλησίες που εορτάζουν στο χωριό μας. Με τηρούμενα τα μέτρα προστασίας από την πανδημία του κορονοϊού πολλοί ήταν οι συμπολίτες μας που προσέτρεξαν και τίμησαν στις εορτάζουσες εκκλησίες τους αγίους μας.

Η αρχή έγινε από την εορτή του Γεννηθλίου του Ιωάννου του Προδρόμου στις 24 Ιουνίου που εόρτασε το ομώνυμο εκκλησάκι κάτω από τον Άγιο Νικόλαο. Λίγες μέρες μετά, ανεβήκαμε στο σπηλαιώδες πανέμορφο εκκλησάκι της Παναγίας της Μι-

το εκκλησίασμα το σπίτι τους και πρόσφεραν πλούσια κέρασματα. Δύο φορές επίσης εόρτασε η εκκλησία του Ιωάννη του Θεολόγου στον Άγιο Μάμα.

Στις 27 Ιουλίου την εορτή του Αγίου Παντελεήμονος και μετά στις 2 Σεπτεμβρίου την εορτή του Αγίου Μάμα στην οποία πραγματοποιήθηκε και Αγιασμός. Σε όλες τις εορτές η Θεία Λειτουργία τελέσθηκε μετά αρτοκλασίας από τον πατέρα Νεκτάριο και τον ιεροψάλτη κ. Κώστα

στόρειο και ο κ. Άγης Νικολόπουλος πρόσφερε κέρασμα σε όλους. Στην τελετή παραβρέθηκε και ο Δημοτικός Σύμβουλος κ. Γεώργιος Κουρεμπής.

Ξεχωριστή γιορτή για την

ρακολούθησε τη Θεία Λειτουργία στην εκκλησία μας στο Καστόρειο, αλλά και στην εκκλησία της Παναγίας στα Περιβόλια και στο εκκλησάκι πάνω από τον Κάρδαρη.



23 Αυγούστου, στην Παναγίτσα του Βουνού

Χριστιανισμός είναι η εορτή της Κοιμήσεως της Θεοτόκου στις 15 Αυγούστου, που εορτάσθηκε με μεγάλη λαμπρότητα και θρησκευτική κατανύξη σε όλες τις εκκλησίες της περιοχής μας. Πολύς κόσμος πα-

Στις 23 Αυγούστου εορτάσθηκε η Απόδοση της Εορτής της Κοιμήσεως της Θεοτόκου στην Παναγίτσα του Βουνού, στον παλιό οικισμό της Μπουρσάκας με την παρουσία αρκετών προσκυνητών.

E.B.

Φωτο: Β. Λαγανάς



20 Ιουλίου, στον Προφήτη Ηλία

σοσπορίτισσας, στο οποίο εορτάσθηκε η εορτή των Αγίων Αποστόλων στις 30 Ιουνίου.

Στις 20 Ιουλίου εορτάσθηκε η μνήμη του Προφήτη Ηλία στον ομώνυμο λόφο, που δεσπόζει στο χωριό μας, παρουσία πολλών συμπολιτών μας.

Στις 26 Ιουλίου ο κόσμος συνέρρευσε στην εκκλησία της Αγίας Παρασκευής, για να εορτάσει τη μνήμη της και στις 27 Αυγούστου η εκκλησία λειτούργησε ξανά για τη μνήμη του Αγίου Φανουρίου.

Η διακόνισσα της εκκλησίας μας κ. Άννα Πάντου και οι γειτονιάζοντες με την εκκλησία Παναγιώτα και Νίκος Γεωργιάδης φρόντισαν τον ευπρεπισμό του Ναού.

Μετά τη Θεία Λειτουργία και στις δύο εορτές το ζεύγος Γεωργιάδου άνοιξε σε πολλούς από

Σμυρνιό με την άξια βοήθ στο ψαλτήρι κ. Ελένη Βλαχολιά-Σμυρνιού.

Την Πέμπτη στις 5 Αυγούστου, Προεόρτια της Θείας Μεταμορφώσεως του Σωτήρος, στην εκκλησία του Αγίου Γεωργίου στο Καστρί, τελέσθηκε η καθιερωμένη Θεία Λειτουργία και μνημόσυνο για τους αποθαμένους ιερείς της ενορίας Καστρίου. Την Θεία Λειτουργία τέλεσε ο Πατήρ Κυριάκος Αμανατίδης παρουσία πολλών πιστών.

Την επόμενη ημέρα στις 6 Αυγούστου στην εορτή της Μεταμόρφωσης του Σωτήρος εόρτασε το ιδιόκτητο εκκλησάκι της οικογενείας Νικολόπουλου, στα Τρία Αυλάκια. Την παραμονή στον εσπερινό και ανήμερα στη Θεία Λειτουργία με αρτοκλασία παρευρέθηκαν πολλοί κάτοικοι από τα Περιβόλια και το Κα-

Στον Σταυρούλη, στην Αλευρού

Στις 14 Σεπτεμβρίου 2021 εορτάσθηκε η Ύψωση του Τιμίου Σταυρού στην ομώνυμη εκκλησία της Αλευρούς, στον Σταυρούλη, παρουσία πλήθους κόσμου από όλα τα χωριά. Την παραμονή τελέσθηκε ο Μέγας Αρχιερατικός Εσπερινός μετά αρτοκλασίας χοροστατούντος του Σεβασμιότατου Μητροπολίτη Μονεμβασίας και Σπάρτης κ. κ. Ευσταθίου με συμμετοχή πλειάδας ιερέων, μεταξύ των οποίων και ο δικός μας ιερέας π. Νεκτάριος.



Στην τελετή του εσπερινού παρέστη ο Δημοτικός Σύμβουλος κ. Γεώργιος Κουρεμπής, ο Πρόεδρος της Κοινότητας της Αλευρούς κ. Παναγιώτης Ζάβρας και εκπρόσωποι τοπικών φορέων της περιοχής.

E.B.

«Στου χρόνου τα γυρίσματα»



Το θεσμοθετημένο επί σειρά ετών πολιτιστικό τριήμερο «Του Χρόνου τα Γυρίσματα», μετά την περσινή του αναβολή εξαιτίας της πανδημικής κρίσης του covid-19, επανήλθε φέτος και πραγματοποιήθηκε στις 30-31 Ιουλίου και 1 Αυγούστου 2021 με όλα τα ενδεικνυόμενα μέτρα προστασίας, σύμφωνα με τα υγειονομικά πρωτόκολλα, τα δελτία τύπου και τις οδηγίες των αρμοδίων.

Οι εκδηλώσεις πραγματοποιήθηκαν με τη συνδιοργάνωση του Δήμου Σπάρτης, του Νομικού Προσώπου Πολιτισμού και Περιβάλλοντος Δήμου Σπάρτης, του Τοπικού Συμβουλίου Καστορείου, του Πολιτι-

στικού Συλλόγου «ΠΟΛΥΔΕΥΚΗΣ», του Εμποροεπαγγελματικού Συλλόγου Καστορείου και του Συλλόγου Φίλων του Βουνού «ΛΟΥΣΙΝΑ».

Το πρόγραμμα των εκδηλώσεων πλούσιο αναλογικά με τις επικρατούσες συνθήκες περιείχε ενημερωτική ομιλία, ψυχαγωγία, διασκέδαση, αγώνα δρόμου, αθλοπαιδιές και περίπατο.

Οι εκδηλώσεις ξεκίνησαν στις 30 Ιουλίου το απόγευμα με τουρνουά παιδαγωγικών παιχνιδιών υπό την καθοδήγηση και εποπτεία της εκπαιδευτικού και ειδικής παιδαγωγού κ. Νατάσας Μπελίτσου στο τέλος του οποίου μοίρασε δώρα στα παι-

διά. Στη συνέχεια, αργά το βράδυ, στο προαύλιο του Γυμνασίου ακολούθησε μουσική βραδιά αφιερωμένη στο κλέφτικο τραγούδι με το μουσικό συγκρότημα του Σπύρου Καπάκου. Στο ξεκίνημα της μουσικής βραδιάς ο Πρόεδρος του Τ.Σ. Καστορείου κ. Βασίλης Λα-

γανάς καλωσόρισε τον κόσμο απευθύνοντας χαιρετισμό.

Στις 31 Ιουλίου το πρωί πραγματοποιήθηκε περίπατος στο όμορφο και βαθύσκιο μονοπάτι του ποταμού Κάστορα και το βράδυ πραγματοποιήθηκε μία πολύ ενδιαφέρουσα ομιλία με παρουσίαση οπτικού υλικού από την φιλόλογο και Γραμματέα του Πολιτιστικού Συλλόγου



«ΠΟΛΥΔΕΥΚΗΣ» κ. Βαρβάρα Κεμερίδου. Η ομιλία αφορούσε στην επέτειο των 200 χρόνων από την Επανάσταση του 1821 με θέμα «Μοριάς: η Άνοιξη του Αγώνα του 1821». Μετά την ομιλία μικροί και μεγάλοι παρακολούθησαν Θέατρο Σκιών με θέμα: «ο Γάμος του Καραγκιόζη». Την Κυριακή το απόγευμα πραγματοποιήθηκαν στην πλατεία Καστορείου αγώνες δρόμου και αθλοπαιδιές. Σε



όλες τις εκδηλώσεις παραβρέθηκε πολύς κόσμος. Η συμμετοχή των παιδιών ήταν μεγάλη και καταχάρηκαν όλες τις δράσεις. Στη μουσική βραδιά παραβρέθηκαν ο ιερέας μας π. Νεκτάριος, η Αντιδήμαρχος Παιδείας και Τουριστικής Ανάπτυξης κ. Γεωργία Αναστασοπούλου -Ζαχαράκη, η Σύμβουλος του Δημάρχου Σπάρτης κ. Κατερίνα Φείκου, και πολλοί εκπρόσωποι τοπικών φορέων. Να σημειωθεί ότι το Πολιτιστικό αυτό Τμήμα γίνεται στη μνήμη της παλαιάς μεγάλης ετήσιας εμποροπανήγυρης Καστορείου, που έσβησε στις αρχές της 10ετίας του 1970.

Ε.Β.

Φωτο: Β. Λαγανάς

Μουσική βραδιά με αξέχαστα, διαχρονικά λαϊκά τραγούδια

Την Τρίτη, 10 Αυγούστου 2021 πραγματοποιήθηκε στον προαύλιο χώρο του Γυμνασίου - Λυκείου Καστορείου μια ιδιαίτερα όμορφη μουσική συναυλιακή βραδιά, που οργανώθηκε από τον Εμποροεπαγγελματικό Σύλλογο Καστορείου.

Το κοινό είχε την ευκαιρία να ακούσει αξέχαστες μουσικές δημιουργίες από ένα νεανικό μουσικό συγκρότημα αποτελούμενο από τους τραγουδιστές Σπύρο Κουτσοβασίλη και Ειρήνη Χριστοφιλάκη και τους

μουσικούς Νίκο Αποστολάκο στην κιθάρα, Γιώργο Αποστολάκο στο πιάνο και Δημοσθένη Καραμίχα στο μπουζούκι.

Την εκδήλωση άνοιξε με καιρετισμό και σύντομη ομιλία ο Πρόεδρος του Εμποροεπαγγελματικού Συλλόγου Καστορείου

κ. Αθανάσιος Δημητρακόπουλος και την παρακολούθησε πάρα πολύς κόσμος από το Καστόρειο και από τα γύρω χωριά.

Στην εκδήλωση παραβρέθηκε ο πρώην Δήμαρχος και αρχηγός της Δημοτικής Παράταξης «Δημοτική Ενωτική Κίνηση Σπάρτης» κ. Βαγγέλης Βαλιώτης, οι Δημοτικοί Σύμβουλοι κ. Γεώργιος Κουρεμπής, κ. Γιάννης Μαντζουράνης και κ. Αντώνης Καλομοίρης.

Ε.Β.

Φωτο: Β. Λαγανάς



Το Καστόρειο εόρτασε την Θεομητορική Εορτή της Γεννήσεως της Θεοτόκου

Τη Δευτέρα στις 8 Σεπτεμβρίου το Καστόρειο εόρτασε και φέτος με λαμπρότητα, θρησκευτική κατανύξη και ευλάβεια τη Γέννηση της Θεοτόκου στον ομώνυμο Ενοριακό και επιβλητικό Ιερό Ναό στην πλατεία του χωριού μας.

Την παραμονή της εορτής τελέσθηκε ο Πανηγυρικός Εσπερινός μετά αρτοκλασίας από πλειάδα κληρικών της περιοχής μας. Στην τελετή πρωτοστάτησε ο Αρχιμανδρίτης πατήρ Ευσέβιος, ο οποίος ομίλησε επίκαιρα στο εκκλησίασμα. Τον Εσπερινό παρακολούθησαν πολλοί συμπολίτες μας μεταξύ των οποίων ο πρώην Δήμαρχος και αρχηγός της Δημοτικής παράταξης «Δημοτική Ενωτική Κίνηση Σπάρ-

της» κ. Βαγγέλης Βαλιώτης, ο Δημοτικός Σύμβουλος κ. Γεώργιος Κουρεμπής, ο Πρόεδρος κ. Βασίλης Λαγανάς και μέλη του Τοπικού Συμβουλίου Καστορείου.

Ανήμερα της Εορτής, παρουσία πλήθους κόσμου, τελέσθηκε η Θεία Λειτουργία μετά αρτοκλασίας από τον ιερέα μας π. Νεκτάριο και ακολούθησε περιφορά της εικόνας περίξ

του Ιερού Ναού, τηρουμένων πάντα των μέτρων προστασίας από την πανδημία του covid-19. Μετά το πέρας της τελετής το Φιλόπρωχο Ταμείο της ενορίας μας πρόσφερε κέρασμα σε όλους τους παρευρισκομένους. Στην Θεία λειτουργία παρέστησαν ο Αντιπεριφερειάρχης Λακωνίας κ. Θεόδωρος Βερούτης, οι Αντιδήμαρχοι κ. Θέμις Πατσιλίβας, η κ. Γεωργία Δεδεδήμου και ο Δημοτικός Σύμβουλος κ. Γεώργιος Κουρεμπής, ο Πρόεδρος κ. Βασίλης Λαγανάς και μέλη του Τοπικού Συμβουλίου Καστορείου, πολλοί επίσημοι και εκπρόσωποι των τοπικών φορέων του χωριού μας.

Ε.Β.

Φωτο: Β. Λαγανάς



Ελληνικά αγροτικά προϊόντα που εξάγονται στο εξωτερικό

Η χώρα μας παράγει πολλά αγροτικά προϊόντα τα οποία εξάγονται σε χώρες του εξωτερικού και κρατούν επάξια τη θέση τους για αρκετά χρόνια σε απαιτητικές αγορές. Κάποια από τα προϊόντα τα οποία εξάγονται είναι τα φρούτα, τα λαχανικά, η φέτα και το ελαιόλαδο. Σε ότι αφορά το ελαιόλαδο αξίζει να αναφερθεί πως εξάγεται συσκευασμένο σε πάνω από 100 χώρες, μερικές εκ των οποίων είναι η Γερμανία, η Αμερική, η Αυστρία, η Γαλλία, η Αγγλία, η Αυστραλία, το Βέλγιο, η Ρωσία και η Κύπρος. Το ελληνικό ελαιόλαδο έχει κατακτήσει πολλά βραβεία ποιότητας στις χώρες του εξωτερικού.

Αναφορικά με την εξαγωγή των ελληνικών τυριών, η θέση που κατέχει η χώρα μας δεν είναι πολύ υψηλή, η φέτα όμως είναι αυτή που έχει την μεγαλύτερη ζήτηση σε σχέση με τα υπόλοιπα ελληνικά τυριά, καθώς το 80% των ελληνικών τυριών που εξάγονται στο εξωτερικό, είναι φέτα. Η φέτα είναι ένα από τα πιο φημισμένα τυριά σε όλο τον κόσμο και η επιτυχία της βασίζεται στην ποιότητά της και στην προστασία του ονόματός της.

Τέλος, η εξαγωγή ελληνικών φρούτων και λαχανικών χρόνο με το χρόνο αυξάνεται με την τιμητική τους να έχουν τα «βιταμινούχα» εσπεριδοειδή, ακτινίδια και πιπεριές. Αξίζει να σημειωθεί πως η τιμή του πορτοκαλιού από 22 λεπτά ανά κιλό, που ήταν τον Ιανουάριο του 2021, έχει εκτοξευθεί σήμερα στα 45 ανά κιλό.

Καλλιρρόνη Λαμπή

Η ΝΕΑ ΕΛΑΙΟΚΟΜΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ ΦΘΑΝΕΙ

Καυτό θέμα κάθε χρονιά είναι η παραγωγή του ελαιολάδου στην περιοχή μας και οι τιμές που θα πετύχουν οι παραγωγοί. Έτσι και φέτος θα μεταφέρουμε πληροφορίες για τη διεθνή κατανάλωση του εξαιρετικού παρθένου ελαιολάδου με βάση τα πρόσφατα έγκυρα στοιχεία του Διεθνούς Συμβουλίου Ελαιολάδου (ΔΟΕ). Στις 9 Σεπτεμβρίου, στην ιστοσελίδα του δημοσιεύτηκαν οι τρέχουσες επίσημες τιμές της αγοράς για το εξαιρετικό παρθένο ελαιόλαδο από το Τμήμα Στατιστικών της Μονάδας Οικονομικής και Προωθητικής της Εκτελεστικής Γραμματείας του ΔΟΕ.

Τα τελευταία στοιχεία του ΔΟΕ αναφέρουν ότι η τιμή του εξαιρετικού παρθένου ελαιολάδου βρίσκεται στα 325,5 ευρώ ανά 100 κιλά, δηλαδή 61,1% πάνω σε σύγκριση με την ίδια περίοδο την προηγούμενη καλλιεργητική χρονιά. Η Ελλάδα, η Ιταλία και η Ισπανία είναι οι πιο αντιπροσωπευτικές αγορές ελαιολάδου της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Καλύπτουν περισσότερο από το 60% της παγκόσμιας παραγωγής ελαιολάδου. Μάλιστα οι τιμές σε αυτές τις τρεις χώρες, ιδιαίτερα στην Ισπανία, διαμορφώνουν το διεθνές περιβάλλον. Στη Χαέν της Ισπανίας η τρέχουσα τιμή βρίσκεται στα 325,5, στο Μπάρι της Ιταλίας στα 440 ευρώ και στα Χανιά στα 270 ευρώ ανά 100 κιλά. ευρώ ανά 100 κιλά. Όπως βλέπουμε, το χρηματιστήριο του Ελαιολάδου έχει τις διακυμάνσεις του αλλά η τάση είναι ανοδική σε όλες τις χώρες.

Αξίζει να δούμε ποιες είναι οι σημαντικότερες αγορές σήμερα. Οκτώ αγορές αντιπροσωπεύουν περίπου το 81% των εισαγωγών ελαιολάδου και παρθένου ελαιολάδου σε όλο τον κόσμο: Οι Ηνωμένες Πολιτείες με 36%, η Ευρωπαϊκή Ένωση με 15%, η Βραζιλία με 8%, η Ιαπωνία με 7%, ο Καναδάς με 5%, η Κίνα με 4%, η Αυστραλία με 3% και η Ρωσία με 3%. Τους πρώτους μήνες του καλλιεργητικού έτους 2020/2021, οι εισαγωγές ελαιολάδου και παρθένου ελαιολάδου στις οκτώ κορυφαίες αγορές έφτασαν τους 688045 τόνους (-3,2%, σε σύγκριση με την ίδια περίοδο του προηγούμενου καλλιεργητικού έτους).

Το ελληνικό ελαιόλαδο και μάλιστα της περιοχής μας είναι εξαιρετικά υψηλής ποιότητας, και πρέπει να τύχει της τιμής που του αξίζει.

Η χρονιά ξεκίνησε αισιόδοξα και λαμβάνοντας υπόψη ότι αναμένουμε καλή σοδειά φέτος,

Ε.Α.

Πληροφορίες: <https://www.internationaloliveoil.org/>

ΤΡΥΓΟΣ

Ο τρύγος αφορά την συγκομιδή των σταφυλιών και αποτελεί το τελευταίο στάδιο της διαδικασίας της αμπελοκομίας. Στην περιοχή μας ο τρύγος πραγματοποιείται τον μήνα Σεπτέμβριο και η διαδικασία αυτή είναι καθοριστική για την ποιότητα του κρασιού που θα παραχθεί. Η ημερομηνία της συγκομιδής μπορεί να διαφοροποιηθεί λίγο, καθώς εξαρτάται από την ποικιλία των σταφυλιών και από τις κλιματολογικές συνθήκες. Η συγκομιδή των σταφυλιών δεν πρέπει να πραγματοποιείται ύστερα από βροχή καθώς ξεπλένονται οι μύκτες τους και δεν γίνεται η ζύμωση.

Η συγκομιδή των σταφυλιών γίνεται μετά από έλεγχο της ωριμότητάς τους. Την ωριμότητα την ελέγχουμε «εμπειρικά», δηλαδή με το μάτι ή δοκιμάζοντάς τα. Πιο συγκεκριμένα, όταν τα σταφύλια είναι έτοιμα για μάζεμα, οι ρόγες έχουν φτάσει στο μέγιστο όγκο, το χρώμα τους έχει αλλάξει εντελώς, δηλαδή από πράσινο γίνεται κίτρινο, κόκκινο ή μαύρο (αναλόγως την ποικιλία), είναι μαλακές και γλυκές, η φλοίδα τους αφαιρείται πολύ εύκολα ενώ το τσαμπί τους αλλάζει επίσης χρώμα. Εκτός από τον εμπειρικό τρόπο, ο έλεγχος της ωριμότητας γίνεται και με το γραδόμετρο. Η διαδικασία ξεκινά με την δειγματοληπτική συγκομιδή τσαμπιών από διάφορα κλήματα, στη συνέχεια ακολουθεί στύψιμο των σταφυλιών με τα χέρια και έπειτα γίνεται περισυλλογή του υγρού μέσα στον δοκιμαστικό σωλήνα, όπου με τη βοήθεια του γραδόμετρου βλέπουμε τους βαθμούς των σακχάρων του μούστου. Όταν το αποτέλεσμα της μέτρησης κυμαίνεται από 12 έως 13 βαθμούς, όπου είναι και το ιδανικό, τα σταφύλια είναι έτοιμα για τρύγο.

Στις περιπτώσεις όπου η συγκομιδή γίνεται πρόωρα, το κρασί που θα παραχθεί αναμένεται να περιέχει χαμηλό ποσοστό σακχάρων που οδηγεί στη δημιουργία κρασιού ελαφρύτερου σε οινόπνευμα. Στην περίπτωση όπου η συγκομιδή γίνεται όψιμα, ο παραγόμενος οίνος θα περιέχει μεγαλύτερο ποσοστό σακχάρων που σημαίνει ότι θα είναι πιο δυνατός.

Συνοψίζοντας, η συγκομιδή των σταφυλιών καλό είναι να γίνεται πρωινές ώρες έτσι ώστε να είναι δροσερά, με σκοπό την επιβράδυνση της φθοράς τους και την καθυστέρηση της έναρξης της ζύμωσης. Τέλος, η μεταφορά των σταφυλιών δεν πρέπει να γίνεται σε μεταλλικά σκεύη έτσι ώστε να μην οξειδωθούν, ενώ τα σκεύη αυτά πρέπει να έχουν τρύπες στα πλάγια έτσι ώστε να αερίζονται τα σταφύλια καλά.

Οι πληροφορίες δόθηκαν από τον Κώστα Λαμπή, ο οποίος ασχολείται χρόνια με την συγκομιδή σταφυλιών και την παραγωγή οίνου. Τον ευχαριστούμε πολύ.

Καλλιρρόνη Λαμπή

Την Παρασκευή 17 Σεπτεμβρίου, με την πρωτοβουλία των κατοίκων του Γεωργιτσίου Χρήστου Τσίχλη και Γιάννη Λάμπρου οργανώθηκε συγκέντρωση - συζήτηση σχετικά με την παραγωγή του ελαιολάδου, με αίτημα την άμεση αποζημίωση από τον ΕΛΓΑ. Επίσης συζητήθηκε το μέλλον της αγροτικής παραγωγής στην περιοχή. Εκτός από τους κατοίκους συμμετείχαν πρόεδροι των τοπικών συμβουλίων της περιοχής, δημοτικοί σύμβουλοι, εκπρόσωποι της Περιφέρειας και βουλευτές.

Αγαπητοί φίλοι και μέλη του «Πολυδεύκη»
Θέλω να σας γνωρίσω ότι ο Σύλλογός μας έχει λογαριασμό στην **ALPHA BANK** με αριθμό **112-002101-399452**.
IBAN: GR90 0140 1120 1120 0210 1399 452

Δικαιούχοι: Ευγενία Λαμπή, Πρόεδρος, Αικατερίνη Σμυρνιού, Ταμίας. Σας προτείνουμε να καταθέτετε τη συνδρομή σας, τη διαφήμισή σας ή τη χορηγία σας σ' αυτόν το λογαριασμό αναγράφοντας στο έντυπο κατάθεσης το όνομά σας. Μην στέλνετε επιταγές στο όνομα "Πολυδεύκης" διότι δεν μπορούν να εισπραχθούν.

Σας ευχαριστώ θερμά

Καίτη Σμυρνιού

Παραίτηση Φασουλόπουλου από το Τ.Σ. Καστορείου

«Όχι δεν το έβαλα στα πόδια με την παραίτησή μου, απλά "Ο Βασιλιάς ήταν γυμνός"» δήλωσε στο διαδίκτυο ο Θάνος Φασουλόπουλος αναφερόμενος στην παραίτησή του από το Τοπικό Συμβούλιο.

Οι λόγοι, όπως ανέφερε πολλοί και ουσιαστικοί και αναφέρονται στη συνεργασία με τον Πρόεδρο του Τοπικού Συμβουλίου Καστορείου. Εν ολίγοις δήλωσε: «θέλω να προσφέρω, αλλά δεν βρίσκω πρόσφορο έδαφος, θέλω να βοηθήσω, να δουλέψω, υποβάλλω προτάσεις, αλλά βρίσκω πόρτες κλειστές και μη ευήκοα ώτα, ο λόγος που ψηφίστηκα και εκλέχτηκα δεν πραγματώνεται, οπότε παραιτούμαι».

Μεγάλο το δίλημμα και δύσκολη η απόφαση για ένα χρήσιμο, εργατικό και ενεργό πολίτη του τόπου μας. Τη θέση του κατέλαβε ο επόμενος στη σειρά κ. Δημήτριος Θεοφιλάκης, που αναδείχθηκε στις αυτοδιοικητικές εκλογές του 2019.

Ευχόμαστε στον κ. Θεοφιλάκη καλή και εποικοδομητική θητεία.

E.B.

Τερμάτισαν ευδοκίμως τη διδασκαλική τους θητεία

Στην τελετή του αγιασμού και την ευλογία της νέας σχολικής χρονιάς από τον ιερέα μας π. Νεκτάριο στο Δημοτικό Σχολείο Καστορείου στις 13 Σεπτεμβρίου απουσίαζαν δύο άριστοι εκπαιδευτικοί συμπατριώτες μας, ο κ. Αλέξης Πάντος και η κ. Γεωργία Βεργοπούλου-Λαμπράκη, που υπηρέτησαν με ήθος και ακεραιότητα χαρακτήρα, με αγάπη αλλά και κατανόηση και πλήρη κατάρτιση το εκπαιδευτικό τους λειτούργημα. Επί σειρά ετών πρόσφεραν γνώσεις και σωστή παιδεία, γαλούχησαν, καθοδήγησαν, ενέπνευσαν και δίδαξαν γνώσεις και ιδανικά στα παιδιά του χωριού μας και της ευρύτερης περιοχής. Ήλθε το πλήρωμα του

χρόνου και συνταξιοδοτήθηκαν. Τον Ιούνιο που μας πέρασε αποχαιρέτησαν τα παιδιά και τους ευχήθηκαν καλή συνέχεια στις σπουδές τους. Στο Δημοτικό Σχολείο Καστορείου ο Αλέξης Πάντος υπηρέτησε ως Διευθυντής-Δάσκαλος τα τελευταία 23 χρόνια της εκπαιδευτικής του καριέρας και η Γεωργία Βεργοπούλου - Λαμπράκη ως Υποδιευθύντρια-Δασκάλα τα τελευταία 21 χρόνια της δικής της καριέρας. Τους ευχόμαστε να έχουν καλή ζωή, μακροήμερευση και αυτό το νέο ταξίδι της ζωής τους, που ξεκίνησε με τη συνταξιοδότησή τους να είναι όμορφο, δημιουργικό και γεμάτο νέες εμπειρίες.

E.B.

ΔΙΑΚΡΙΣΕΙΣ

Η Αθανασία Κокκορού του Κωνσταντίνου και της Δήμητρας Παπαδοπούλου, αθλήτρια του Φιλαθλητικού Γ.Σ. Σπάρτης, αγωνίστηκε στο Πανελλήνιο Πρωτάθλημα Στίβου Κ20, στα 3000 μ. ΣΤΙΠΛ (με φυσικά εμπόδια) και ήλθε τρίτη λαμβάνοντας το χάλκινο μετάλλιο. Ο διακαής πόθος για το μετάλλιο ευοδώθηκε με σκληρή και επίπονη προσπάθεια. Ξεπερνώντας όλα τα εμπόδια και πετυχαίνοντας ένα μεγάλο ατομικό ρεκόρ με χρόνο 11:29,48 κατατάχθηκε στην ελίτ του αθλήματος. Την συγχαίρουμε και της ευχόμαστε καλή συνέχεια με νικηφόρους αγώνες.

Το Πρωτάθλημα διοργάνωσε ο ΣΕΓΑΣ και πραγματοποιήθηκε στις 3 και 4 Ιουλίου 2021 στο Καυτανζόγλειο Στάδιο της Θεσσαλονίκης.

E.B.



Το Καστόρειο αποχαιρέτησε τον Αξέχαστο, Ουρανομήκη Μίκη Θεοδωράκη

Το Καστόρειο αποχαιρέτησε την ημέρα της κηδείας του, 9 Σεπτεμβρίου 2021, τον μεγάλο μουσικό και πολίτη του κόσμου Έλληνα Μίκη Θεοδωράκη με τη μουσική του και τα τραγούδια του, που παιζόντουσαν μέσω ηχητικών που πρόσφερε ο Δήμος Σπάρτης για την περίπτωση, καθ' όλη τη διάρκεια της ημέρας με εξαίρεση τις ώρες κοινής σουχίας.

Ο Μίκης Θεοδωράκης έφυγε στην ηλικία των 96 ετών αφήνοντας πίσω του ένα τεράστιο μουσικό έργο που συγχρόνως ήταν και πολιτιστικό και πολιτικό. Από κείνη την ημέρα έγινε κατά πολύ φτωχότερη η Ελλάδα μας και όλος ο κόσμος.

E.B.

Προχωράει η εγκατάσταση του βιολογικού

Ολοκληρώθηκαν οι διαδικασίες για τη δωρεάν παραχώρηση του οικοπέδου του κ. Χρήστου Κάντζα του Σπυρίδωνα προς την Τοπική Κοινότητα Καστορείου, ώστε να εγκατασταθεί εκεί βιολογικός καθαρισμός των λυμάτων του Καστορείου.

Ο Δήμαρχος της Σπάρτης Π. Δούκας και η Πρόεδρος και το ΔΣ της ΔΕΤΥΑ Σπάρτης εξέδωσαν δελτίο τύπου με το οποίο τον ευχαριστούν δημόσια. Επίσης και η Κοινότητα και το Τοπικό Συμβούλιο του Καστορείου εκφράζουν τις ευχαριστίες τους.

E.A.



Κατεστραμμένοι κάδοι σκουπιδιών στον Άγιο Μάμα. Ένα χρόνο περιμένουμε την απομάκρυνσή τους.

Αποχαιρετιστήρια επιστολή

Από τον Διευθυντή του Δημοτικού Σχολείου

Με τη λήξη της φετινής σχολικής χρονιάς τελειώνει για μένα και την κ. Βεργοπούλου μια μακρά εκπαιδευτική σταδιοδρομία. Μετά από μια δεκαετή υπηρετηση σε σχολεία του νομού μας, τοποθετήθηκα στο σχολείο του χωριού μας το Σεπτέμβριο του 1998.

Κάνοντας μια αναδρομή της 23χρονης πορείας στο Δημοτικό σχολείο Καστορείου θα ήθελα να κάνω έναν απολογισμό του έργου που πραγματοποιήθηκε.

Ως προς τον υλικοτεχνικό και κτιριακό τομέα το κτίριο ήταν καινούριο, αλλά συνεχώς προσαποθήσαμε για τη βελτίωσή του. Με τη βοήθεια της εκάστοτε δημοτικής αρχής, του συλλόγου Γονέων και Κηδεμόνων, των ιδιωτικών δωρεών και χορηγιών, μέσα από προγράμματα χρηματοδότησης που ενταχθήκαμε, καταφέραμε τα εξής ανεξαρτήτου χρονικής σειράς:

(Α) Το προαύλιο ήταν χωμάτινο. Τώρα είναι ασφαλτοστρωμένο και ένα μέρος του με συνθετικό τάπητα. Έχει παιδική χαρά, παγ-

κάκια, γήπεδο βόλεϊ και υπόστεγο.

(Β) Στο εσωτερικό δημιουργήθηκε αίθουσα τελετών με θεατρική σκηνή και μεγαφωνική εγκατάσταση, όπου κάθε χρόνο απολαμβάνουμε τα παιδιά μας να δίνουν τις μοναδικές θεατρικές τους παραστάσεις.

(Γ) Η πρώτη εγκατάσταση υπολογιστών έγινε το 2003 μέσω προγράμματος και συνεχώς αναθεωρούνταν φτάνοντας σήμερα το σχολείο να διαθέτει Η/Υ και smart TV σε κάθε τάξη, διαδραστικό πίνακα, φωτοτυπικά μηχανήματα, εκτυπωτές, projector και γενικά εξοπλισμό που θα ζήλευαν και μεγάλα σχολεία.

(Δ) Πάντα φροντίζαμε το σχολείο μας να είναι καθαρό φρεσκοβαμμένο για να είναι ευχάριστο στους μαθητές μας και στους επισκέπτες μας.

Όλο αυτό το εκπαιδευτικό - εποπτικό υλικό, που αποτελεί ένα σπουδαίο υποστηρικτικό μέσο για το διδακτικό μας έργο, δεν θα είχε καμία αξία αν δεν υπήρχε το



έμπυχο υλικό. Ο βασικός πυρήνας του σχολείου μας όλα αυτά τα χρόνια, εκτός από εμένα, ήταν η κ. Βεργοπούλου Γεωργία, ο κ. Ζάβρας Χρήστος και από το συστεγαζόμενο Νηπιαγωγείο η κ. Βλαχολιά Ελένη. Υποστηριζόμενος από όλους τους άλλους εξαιρετικούς δασκάλους που πέρασαν από το σχολείο μας, οι οποίοι μόνο καλά λόγια είχαν να πουν για την συνεργασία μας και τους πάρα πολύ δραστήριους Συλλόγους Γονέων και Κηδεμόνων, καταφέραμε να βγάλουμε άξιους, καλούς και δραστήριους ανθρώπους στην κοινωνία, που μας αγαπούν και τους αγαπούμε. Αυτό για μας είναι η μεγαλύτερη ανταμοιβή.

Η φετινή γιορτή λήξης λόγω των συνθηκών που επιβάλλει η

πανδημία είναι φτωχή σε σχέση με γιορτές άλλων χρόνων. Γιορτές που αποτελούσαν για την τοπική κοινωνία ένα ευχάριστο γεγονός, αλλά και πλούσιο σε αγάπη και συγκίνηση.

Ευχόμαστε στα παιδιά μας καλή σταδιοδρομία στη ζωή τους, στους συναδέλφους καλή συνέχεια στο σπουδαίο έργο που προσφέρουν, στους γονείς και την τοπική κοινωνία να βοηθούν και να υποστηρίζουν το σχολείο μας. Εμείς φεύγουμε από τον εργασιακό χώρο του σχολείου με γεμάτη την ψυχή μας ευχάριστες αναμνήσεις και συναισθήματα.

Όσο μπορούμε θα είμαστε πάντα κοντά στο σχολείο, όποτε αυτό μας χρειάζεται.

Καλό Καλοκαίρι!

Αλέξανδρος Πάντος

Οι συμπολίτες μας πιστοί στο ραντεβού τους για την εθελοντική αιμοδοσία

Την Τετάρτη το απόγευμα στις 11 Αυγούστου 2021 πραγματοποιήθηκε για άλλη μια φορά με επιτυχία και μεγάλη συμμετοχή εθελοντική αιμοδοσία στην πλατεία, στο Πολιτιστικό Κέντρο «ΜΠΑΚΗ» -ΚΑΠΗ Καστορείου.

Συμπολίτες μας από το χωριό μας, αλλά και απ' όλη την περιφέρεια της Δημοτικής Ενότητας Πελλάνας, προσέλθαν και έδωσαν αίμα, απόδειξη ότι στην



περιοχή μας η αγάπη προς τον συνάνθρωπο και η αλληλεγγύη είναι αξίες που τιμώνται έμπρακτα. Η αιμοδοσία έγινε σε συνεργασία με την Μονάδα Αιμοδοσίας του Γενικού Νοσοκομείου Σπάρτης, στο οποίο τηρείται η Τράπεζα Αίματος Καστορείου. Το συντονισμό της διαδικασίας είχε, όπως πάντα, ο συμπολίτης μας φαρμακοποιός Μπάμπης Μπακουρέλος, που είναι και Διαχειριστής της Τράπεζας Αίματος Καστορείου από την ίδρυσή της. Στην αιμοληψία παραβρέθηκαν και βοήθησαν εθελοντικά η διευθύντρια του Κ.Υ. Καστορείου ιατρός κ. Ευσταθία Αραχοβίτη, η ιατρός πνευμονολόγος Σεμίραμις Ζακάκη και η νοσηλεύτρια κ. Καντούλα Οικονομάκη-Αρβανίτη. Η κοινωνία της περιοχής μας νοιώθει μεγάλη ευγνωμοσύνη προς τους αιμοδότες και προς όλους τους συντελεστές αυτού του εγχειρήματος, αφού πολλοί έχουν εξυπηρετηθεί από την συγκεκριμένη Τράπεζα αίματος και αρκετές ζωές έχουν σωθεί.

E.B.

Γλυκό το κέρασμα με λουκουμάδες



Την παραμονή της εορτής της Γεννήσεως της Παναγίας στις 7 Σεπτεμβρίου 2021, μετά τον εσπερινό, στην πλατεία του χωριού μας οι συμπατριώτες μας Θεόκλητος Ρουμελιώτης, Κώστας Ρουμελιώτης και Γιάννης Αρφάνης έστησαν πάγκο και επί τόπου, όπως θα έκαναν έμπειροι shef, έφτιαξαν νοστιμότατους λουκουμάδες και κέρασαν όλους τους περαστικούς. Όλοι τούς ευχήθηκαν να είναι καλά και σύντομα να βρουν ευκαιρία να επαναλάβουν το γλυκό τους εγχείρημα.

E.B.

Οι Επιτυχόντες στις Πανελλήνιες Εισαγωγικές Εξετάσεις στα ΑΕΙ

Μεγάλη επιτυχία σημείωσαν και αυτή τη χρονιά τα παιδιά του Λυκείου Καστορείου στις Πανελλήνιες εξετάσεις και πέτυχαν την εισαγωγή τους στα ΑΕΙ της χώρας μας. Συγχαίρουμε ιδιαίτερα τα παιδιά για την επιτυχία, που εξασφάλισαν μετά από μεγάλη προσπάθεια, τους γονείς τους που τους συμπαράσταν, αλλά και τους καθηγητές τους, που τους καθοδηγούσαν στη σχολική τους διαδρομή. Στα παιδιά που επέλεξαν να μην δώσουν εξετάσεις ευχόμαστε να ευοδωθούν όλες οι προσδοκίες τους σε ότι έχουν επιλέξει να κάνουν στη ζωή τους. Στα παιδιά που δεν πέτυχαν το στόχο τους στις εξετάσεις, ευχόμαστε να είναι έτοιμοι για τη δεύτερη ευκαιρία, να μην της γυρίσουν την πλάτη προκειμένου να πραγματοποιήσουν τα όνειρά τους.

Οι επιτυχόντες του Λυκείου Καστορείου είναι οι τριδύμοι αδελφοί Παπαδόπουλοι από την Αγόριανη Γεώργιος, Κωνσταντίνος και Σπυρίδων.

Αναλυτικά:

-Ο Παπαδόπουλος Γεώργιος του Παναγιώτη και της Παναγιώτας πέρασε στη Σχολή Οικονομικών Επιστημών στο Πανεπιστήμιο Βόλου.

-Ο Παπαδόπουλος Κωνσταντίνος του Παναγιώτη και της Παναγιώτας πέρασε στη Σχολή Δημόσιας Διοίκησης στο Πανεπιστήμιο Λάρισας.

-Ο Παπαδόπουλος Σπυρίδων του Παναγιώτη και της Παναγιώτας πέρασε στη Σχολή Δημόσιας Διοίκησης στο Πανεπιστήμιο Λάρισας.

Οι Επιτυχόντες από άλλα Λύκεια με καταγωγή από το χωριό μας που έπασαν στην αντίληψή μας είναι:

Ο Δημήτριος Μπουκουβάλης του Ιωάννη και της Βασιλικής Αλειφέρη του Σπύρου πέρασε στη Σχολή του Ναυπηγών-Μηχανικών του Πανεπιστημίου Δυτικής Αττικής (Λύκειο Αθηνών).

Ο Βασίλειος Δημητριάδης του Αθανασίου και της Αλεξάνδρας πέρασε στην Ιατρική Σχολή Αλεξανδρούπολης (Λύκειο Καστοριάς).

Ευχόμαστε σε όλα τα παιδιά να έχουν καλή φοίτηση και να περατώσουν με το καλό τις σπουδές τους.

E.B.

Ιερά Παράκληση στο Καστρί Απόδοση τιμών στον ηρωικό Πρινοκοκκά και τους συναγωνιστές του

Το απόγευμα της Τρίτης 3 Αυγούστου 2021, ο Σεβασμιότατος Μητροπολίτης μας κ. Ευστάθιος προέστη της Ιεράς Παράκλησης στην Υπεραγία Θεοτόκο στον Ι.Ν Αγίας Βαρβάρας Καστρίου. Ακολούθως τελέσθηκε Τρισάγιο για τους υπέρ πίστεως και πατρίδος πεσόντες στη μάχη του Καστρίου το 1460μ.Χ.

Στην ομιλία του ο σεπτός Ποιμενάρχης αναφέρθηκε αρχικά στο πρόσωπο της Παναγίας, στην οποία όλοι προστρέχουμε σε κάθε δυσκολία που παρουσιάζεται στη ζωή μας, για να μας παρηγορήσει, να μας γαληνεύσει και να μας καθοδηγήσει. Στη συνέχεια μίλησε για την ηρωική θυσία του Πρινοκοκκά και των συναγωνιστών του τονίζοντας ότι αποτελεί ελάχιστο χρέος των σύγχρονων Ελλήνων να ενθυμούνται και να τιμούν τους αγώνες των προγόνων τους.

Τον πανηγυρικό της ημέρας εξεφώνησε ο π. Κυριάκος Αμανατίδης. Ακολούθησε επιμνημόσυνη δέηση και απόδοση τιμών στο μνημείο του Πρινοκοκκά και των συναγωνιστών του στο προαύλιο της εκκλησίας.

Από το Δελτίο Τύπου της Ι. Μ. Μονεμβασίας και Σπάρτης.

Μεγάλη χαρά και ικανοποίηση αισθανθήκαμε για την πρωτοβουλία αυτή της Μητρόπολης και ευχαριστούμε θερμά τον Σεβασμιότατο Μητροπολίτη μας κ. Ευστάθιο που τίμησε με την παρουσία του το μικρό χωριουδάκι μας και τους λιγοστούς κατοίκους του. Ευχαριστούμε και τον π. Κυριάκο Αμανατίδη για τον μεστό λόγο που εκφώνησε για το ιστορικό γεγονός της ηρωικής αντίστασης του Πρινοκοκκά και των συναγωνιστών του στην επιδρομή του Μωάμεθ. Ο αείμνηστος Δημήτριος Καλλιάνης, στον οποίο οφείλεται και το επίγραμμα στο μνημείο, είχε εκφράσει φόβους για τη διακοπή των εορταστικών εκδηλώσεων. Ζητούσε και από τους υπεύθυνους της Πολιτείας και από τους τοπικούς φορείς να μη σταματήσουν ποτέ να τελούν το μνημόσυνο, σαν ελάχιστο φόρο τιμής στους εθνομάρτυρες, οι οποίοι διδάσκουν τους νέους πώς οι δούλοι γίνονται ελεύθεροι. «Είχα φοβηθεί, μήπως διακοπή η συνέχεια της εορτής, έως ότου οι περίφημοι υπάλληλοι της Κοινότητός μας διατυπώσουν την σχετική απόφασι για να την εγκρίνη ο κ. Νομάρχης και έτσι να διαιωνισθή το μνημόσυνον, που θα αποτελέσει ιστορικό σταθμό προβολής της ιστορικής μας περιοχής». Από επιστολή Δ. Καλλιάνη προς τον κ. Γιάννη Ρεζίνη, Μάιος 2012.

B.K.

Η νέα σχολική χρονιά ξεκίνησε

Τη Δευτέρα, 13 Σεπτεμβρίου 2021, ξεκίνησε η νέα σχολική χρονιά με τον καθιερωμένο αγιασμό, που τέλεσε ο ιερέας μας π. Νεκτάριος στο Δημοτικό και στη συνέχεια στο Γυμνάσιο και Λύκειο Καστορείου. Οι δάσκαλοι και οι καθηγητές, ητρουμένων των μέτρων προστασίας από την πανδημία του covid-19, υποδέχτηκαν για μια ακόμη φορά τους μαθητές τους, έτοιμοι να τους οδηγήσουν και αυτή τη χρονιά σε ένα νέο ταξίδι μάθησης, γνώσεων και δεξιοτήτων.



Στην τελετή παρέστη ο Δημοτικός Σύμβουλος κ. Γεώργιος Κουρεμπής και ο Πρόεδρος του Τ.Σ. Καστορείου κ. Βασίλης Λαγανάς και πολλοί γονείς μαθητών. Όλοι ευχήθηκαν να είναι μια καλή και δημιουργική σχολική χρονιά και με υγεία.

E.B.

Βράβευση των αριστούχων νεοεισαχθέντων στα ΑΕΙ

Το Δημοτικό Συμβούλιο Σπάρτης συνεδρίασε στο χώρο του Ινστιτούτου Έρευνας Βυζαντινού Πολιτισμού (INEBYP) στο Μυστρά και κατά την διάρκειά του βράβευσε τους μαθητές και τις μαθήτριες των Λυκείων του Δήμου, που συγκέντρωσαν 17.000 μόρια και πάνω στις Πανελλαδικές εξετάσεις και εισήχθησαν σε Πανεπιστημιακές Σχολές. Δόθηκε στον καθένα αναμνηστική πλακέτα και με δωρεά του Δημάρχου Σπάρτης κ. Πέτρου Δούκα δόθηκε από ένα αντίτυπο του νέου βιβλίου του με τίτλο «ΣΠΑΡΤΗ - Η ΠΡΩΤΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ», που πραγματεύεται το μοναδικό στην ιστορία «Ρεπουμπλικανικού» τύπου πολίτευμα της Σπάρτης.

Ανάμεσα στους βραβευθέντες μαθητές ήταν και οι τριδύμοι αδελφοί, Γεώργιος, Κωνσταντίνος και Σπύρος Παπαδόπουλος του Παναγιώτη και της Παναγιώτας από την Αγόριανη, μαθητές που αποφοίτησαν από το Λύκειο Καστορείου. Οι δύο πρώτοι Γεώργιος και Κωνσταντίνος βραβεύτηκαν και από το «Κληροδότημα Γεωργίου και Αγγελικής Μερκεούλια» με το ποσό των 1000 ευρώ έκαστος, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο Καταστατικό του Κληροδοτήματος. Τη βράβευση παρακολούθησαν γονείς και συγγενείς και όλοι τους ευχήθηκαν στα παιδιά καλή πρόοδο και καλή σταδιοδρομία.

E.B.



Δράση για το κλίμα - ευθύνη όλων μας

Οι καμπάνες συναγερμού είναι εκκωφαντικές και τα στοιχεία είναι αδιαμφισβήτητα: Οι εκπομπές αερίων του θερμοκηπίου από την καύση ορυκτών καυσίμων και την αποψίλωση των δασών πνίγουν τον πλανήτη μας και θέτουν δισεκατομμύρια ανθρώπους σε άμεσο κίνδυνο. Η παγκόσμια θέρμανση επηρεάζει κάθε περιοχή στη Γη με πολλές από τις αλλαγές να γίνονται μν αναστρέψιμες.

Γνωρίζουμε ότι η κλιματική αλλαγή προκαλείται από ανθρώπινη δραστηριότητα και ένα από τα πιο απογοητευτικά πράγματα, σχετικά με την κλιματική κρίση, είναι το γεγονός ότι προηγούμενη παρέμβαση θα μπορούσε να την είχε αποτρέψει. Με κάθε χρόνο απραξίας, οι περικοπές εκπομπών που απαιτούνται για τον περιορισμό της υπερθέρμανσης του πλανήτη σε σχετικά ασφαλή επίπεδα γίνονται όλο και πιο εξονυχιστικές. Εκτός εάν υπάρχουν ταχείες, συνεχείς και μεγάλης κλίμακας μειώσεις των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου που προκαλούν την κλιματική αλλαγή, συμπεριλαμβανομένου του CO₂, του μεθανίου και άλλων, ο στόχος του περιορισμού της υπερθέρμανσης του πλανήτη στους 1,5 βαθμούς Κελσίου σε σύγκριση με τα προβιομηχανικά επίπεδα, όπως κατοχυρώθηκε στη Συμφωνία του Παρισιού, θα είναι απρόσιτα. Οι κλιματικές στρατηγικές στην Ευρωπαϊκή Ένωση αναπτύσσονται από το 1990, εισάγοντας κοινά μέτρα στους τομείς των εκπομπών αερίων θερμοκηπίου, των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας και της ενεργειακής απόδοσης. Παρ' όλο που ένα πανευρωπαϊκό πλαίσιο πολιτικής για το κλίμα έχει αναπτυχθεί, εφαρμοστεί και αναθεωρηθεί με την πάροδο του χρόνου, επιβάλλεται μία ακόμα πιο εκτεταμένη και πολυτομεακή προσέγγιση. Με φόντο αυτή την ολοένα και πιο ζοφερή πραγματικότητα, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή ενέκρινε φέτος τον

Ιούλιο μια δέσμη προτάσεων για να καταστήσει τις πολιτικές της ΕΕ για το κλίμα, την ενέργεια, τη χρήση της γης, τις μεταφορές και τη φερολογία κατάλληλες για τη μείωση των εκπομπών αερίων θερμοκηπίου κατά τουλάχιστον 55% έως το 2030, σε σύγκριση με τα επίπεδα του 1990.

Τι περιέχει όμως η πρόταση της Επιτροπής, η οποία πρόκειται σύντομα να αποτελέσει αντικείμενο διαπραγματεύσεων με το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης; Τα κύρια σημεία είναι τα ακόλουθα: Βιώσιμο σύστημα μεταφορών και ποσοτώσεων CO₂. Δηλαδή οι εκπομπές CO₂ από αυτοκίνητα πρέπει να μειωθούν κατά 55% και οι εκπομπές από φορτηγά κατά 50% έως το 2030. Επιπλέον, μηδενικές εκπομπές από τα νέα αυτοκίνητα έως το 2035. Από το 2026 οι οδικές μεταφορές πρέπει να καλύπτονται από τη λεγόμενη εμπορία εκπομπών και η τιμολόγηση των εκπομπών CO₂ πρέπει να ισχύει και για τον τομέα των αερομεταφορών, ο οποίος μέχρι σήμερα έχει αποκλειστεί. Επίσης πρέπει να τεθούν στόχοι για τα λιμάνια με τις αναγκαίες συνθήκες για την παροχή χερσαίας ενέργειας, γεγονός που θα μειώσει τη χρήση ρυπογόνων καυσίμων. 35 εκατομμύρια κτίρια να ανακαινιστούν έως το 2030 και κατά συνέπεια να δημιουργηθούν επιπλέον 160.000 πράσινες θέσεις εργασίας. Εξάλλου, οι προσπάθειες για αύξηση της ενεργειακής απόδοσης των κτιρίων θα δημιουργήσουν νέες θέσεις εργασίας στον κατασκευαστικό τομέα και θα προσφέρουν μεγαλύτερη ζήτηση για τοπική εργασία.

Το ενεργειακό σύστημα πρέπει να είναι καθαρότερο και η κατανάλωση ενέργειας να μειωθεί προκειμένου να περιοριστούν οι εκπομπές και το κόστος για τους καταναλωτές και τη βιομηχανία. Ο στόχος είναι να επιτευχθεί συνολική

μείωση 36% έως το 2030.

Ένα νέο κοινωνικό ταμείο για τη δράση για το κλίμα θα βοηθήσει τους πολίτες της ΕΕ, που πλήττονται περισσότερο ή κινδυνεύουν από φτώχεια. Το ταμείο θα βοηθήσει στη μείωση του κόστους για όσους διατρέχουν μεγαλύτερο οικονομικό κίνδυνο λόγω της αλλαγής, ώστε να διασφαλιστεί ότι η μετάβαση είναι δίκαιη.

Τα δάση, τα εδάφη, οι υγρότοποι και η τύρφη της Ευρώπης πρέπει να αποκατασταθούν. Έτσι, η απορρόφηση CO₂ θα αυξηθεί και το περιβάλλον θα γίνει πιο ανθεκτικό στις κλιματικές αλλαγές. Προκειμένου να χρησιμοποιηθεί η ενέργεια με βιώσιμο τρόπο, πρέπει να εισαχθούν αυστηροί, νέοι κανόνες για την αποφυγή μη βιώσιμης αποψίλωσης και την προστασία περιοχών με υψηλή βιοποικιλότητα.

Πρέπει να ενισχυθεί η παγκόσμια δράση για το κλίμα. Σύμφωνα με την Επιτροπή, η παγκόσμια απειλή που δημιουργεί η κλιματική αλλαγή μπορεί να αντιμετωπιστεί μόνο μέσω της συνεργασίας με διεθνείς εταίρους και, ως εκ τούτου, η ΕΕ θα μοιραστεί προτάσεις και ιδέες με τους διεθνείς εταίρους της στη Διάσκεψη του ΟΗΕ για το Κλίμα (COP26) στη Γλασκώβη τον Νοέμβριο.

Όπως ήδη αναφέρθηκε, ο κάθε πολίτης έχει ευθύνη για το κλίμα του μέλλοντος και με την αλλαγή ορισμένων συνθηκών μας, μπορούμε να μειώσουμε τα αποτυπώματα CO₂ μας. Όσο γίνεται να αφήσουμε το αυτοκίνητό στο σπίτι. Κάθε λίτρο καυσίμου που καίγεται σε έναν κινητήρα αυτοκινήτου, απελευθερώνει περισσότερο από 2 κιλά CO₂. Αυτό σημαίνει ότι για ένα μέσο αυτοκίνητο, μια δεξαμενή καυσίμου απελευθερώνει πάνω από 100 κιλά CO₂ στην ατμόσφαιρα! Η ποδηλασία, τα μέσα μαζικής μεταφοράς και η κοινή χρήση αυτοκινήτων είναι όλοι καλοί εναλλακτικοί τρόποι για να μετακινηθούμε.

Ει δυνατόν να πάρουμε το τρένο. Ένα άτομο που ταξιδεύει μόνο με το αυτοκίνητό του παράγει 3 φορές περισσότερες εκπομπές CO₂ ανά χιλιόμετρο από ό,τι εάν ταξιδεύει με τρένο. Να βρούμε εναλλακτικές λύσεις για τις αεροπορικές πτήσεις, οι οποίες είναι η ταχύτερα αναπτυσσόμενη πηγή εκπομπών CO₂ όσον αφορά στις μεταφορές. Καλύτερα να πάρουμε το τρένο εάν ταξιδεύουμε μερικές εκατοντάδες χιλιόμετρα ή λιγότερο. Να προσέχουμε το ζεστό νερό ρυθμίζοντας το λέβητα στη μέγιστη θερμοκρασία των 60 ° C. Να αντικαταστήσουμε τα παράθυρα μονής υάλωσης με διπλά ή τριπλά τζάμια και να αποφύγουμε την άσκοπη χρήση κλιματιστικών. Να αγοράσουμε ενεργειακά αποδοτικές οικιακές συσκευές. Στην ΕΕ τα περισσότερα ηλεκτρικά προϊόντα, όπως ψυγεία, πλυντήρια πιάτων και φούρνοι, φέρουν μια ετικέτα ενέργειας για να μας βοηθήσουν να επιλέξουμε ένα ενεργειακά αποδοτικό μοντέλο. Να χρησιμοποιήσουμε το πλυντήριο σε πλήρη χωρητικότητα και στη χαμηλότερη κατάλληλη θερμοκρασία αποφεύγοντας τη χρήση στεγνωτηρίου, εάν είναι δυνατόν. Οι λαμπτήρες πυρακτώσεως ή αλογόνου πρέπει να αντικατασταθούν με πιο ενεργειακά αποδοτικές.

Αυτές είναι αλλαγές που σε καμία περίπτωση δεν συμβάλλουν στην υποβάθμιση της ποιότητας της καθημερινής μας ζωής.

Τα παραπάνω είναι μεν σημαντικές αλλαγές καθημερινών συνθηκών, αλλά εξίσου σημαντικό είναι να αλλάξουμε την καταναλωτική μας νοοτροπία και να περιορίσουμε την υπερκατανάλωση και τα απόβλητα στην καθημερινή μας ζωή. Κάθε μέρα, εκτός από την κατανάλωση νερού, ο καθένας μας χρησιμοποιεί μεγάλες ποσότητες πρώτων υλών με τη μορφή καυσίμων, μεταλλεύματος, ορυκτών και βιομάζας. Το 91% της κατανάλωσής μας είναι ολοκαίνουργιοι πόροι

που εξαγωγή από τη γη και η πλειοψηφία από αυτά μετατρέπονται σε απόβλητα μέσα σε μόλις ένα χρόνο. Όλα τα υλικά έχουν υποστεί προηγούμενη επεξεργασία και όλα έχουν εξαχθεί με περιβαλλοντικές επιπτώσεις. Ο τρόπος ζωής μας έχει πάψει εδώ και καιρό να είναι κυκλικός και σήμερα απαιτεί στην πραγματικότητα 1,7 σφαίρες για να υποστηρίξει την κατανάλωσή μας. Μία από τις λύσεις είναι να βελτιώνουμε τη συλλογή των απορριμμάτων μας και να ανακυκλώνουμε πολύ περισσότερο από ό,τι κάνουμε σήμερα. Οι πόροι που έχουν ήδη εξαχθεί πρέπει να χρησιμοποιούνται όσο το δυνατόν περισσότερο. Χρειάζονται όμως και άλλα. Με τη μαζική υπερκατανάλωση των πόρων του πλανήτη, η ανακύκλωση δεν θα είναι αρκετή, γιατί αν συνεχίσουμε όπως σήμερα, η κατανάλωση πόρων θα διπλασιαστεί ήδη το 2050. Πρέπει να θέσουμε μερικές κρίσιμες ερωτήσεις στην κοινωνία που δημιουργήσαμε. Παραδείγματος χάριν, χρειάζομαστε πραγματικά να τρώμε καθημερινά εξωτικά φρούτα και λαχανικά που εισάγονται από μακρινές χώρες; Γιατί δεν προτιμούμε τα τοπικά προϊόντα; Γιατί επιτρέπονται προϊόντα που χαλάνε και γίνονται σκουπίδια μέσα σε ένα χρόνο; Γιατί όχι προϊόντα που διαρκούν μια ζωή; Είναι απαραίτητο να κάνουμε τόσες πολλές αγορές μέσω Διαδικτύου; Το ηλεκτρονικό εμπόριο δημιουργεί τεράστιες ποσότητες απορριμμάτων συσκευασίας και μεταφορική ρύπανση και συμβάλλει επίσης στην αδυναμία επιβίωσης των τοπικών επιχειρήσεων και κατασκευαστών. Φυσικά, δεν μπορούμε να γυρίσουμε το χρόνο πίσω. Ωστόσο, θυμάστε μεταξύ άλλων την εποχή που κάναμε πικνίκ με την οικογένεια και τους φίλους μας χωρίς πιάτα και μαχαιροπίρουνα μιας χρήσης; Που δεν σκουπίζαμε κάθε πιτσιλιά με αρωματισμένα μαντηλάκια; Τότε που αγοράζαμε το φρέσκο γάλα σε μπουκάλι και όχι σε συσκευασία μιας χρήσης; Η ποιότητα της ζωής μας δεν θα επιδεινωθεί ακόμη κι αν επιστρέψουμε σε αυτές και άλλες παλιές συνθήκες. Και εδώ δεν πρέπει να ξεχνάμε την Ορθόδοξη Χριστιανική Νηστεία, που αποτελεί μία έκφραση λιτότητας και αποφυγής των περιττών. Δεν είναι μόνο μια καλή ευκαιρία για αποχή από τα τρόφιμα ζωικής προέλευσης με όλες της θετικές επιδράσεις που μπορεί να έχει η αποχή αυτή για την υγεία

μας, αλλά συμβάλλει συγχρόνως στην καταπολέμηση των προβλημάτων που προκαλεί η βιομηχανική κτηνοτροφία στο περιβάλλον.

Οι συνέπειες της κλιματικής αλλαγής έγιναν ξεκάθαρες φέτος. Η Κεντρική Ευρώπη εκτέθηκε σε τεράστιες ποσότητες βροχοπτώσεων, που οδήγησαν σε θανατηφόρες πλημμύρες. Η Νότια Ευρώπη αντιμετώπισε ακραία κύματα καύσωνα και ξηρασίες και μια σειρά μεσογειακών χωρών, συμπεριλαμβανομένης της Ελλάδας, έπεσαν θύμα πυρκαγιών πρωτοφανών διαστάσεων.

Θα μπορούσαμε να επιχειρηματολογούμε ως εξής: "Καλά, ακόμα και αν εγώ αλλάξω τις καθημερινές μου συνήθειες, αυτό δεν πρόκειται να βοηθήσει το παγκόσμιο κλίμα και περιβάλλον". Όμως βοηθά, γιατί η αλλαγή των καταναλωτικών συνθηκών θα αναγκάσει τη βιομηχανία να παράγει πιο φιλικά προς το περιβάλλον προϊόντα και δεν πρέπει να ξεχνάμε ότι για να πετύχει η "πράσινη δράση" πρέπει όλοι μας να συμβάλουμε.

Γράφω αυτήν την ανάρτηση μια στιγμή που οι δασικές πυρκαγιές εξακολουθούν να καταστρέφουν την ελληνική φύση και την περιουσία χιλιάδων Ελλήνων. Αυτή η τρομερή καταστροφή οφείλεται σε μεγάλο βαθμό στις κλιματολογικές συνθήκες στις οποίες εμείς οι ίδιοι είμαστε συναίτιοι. Ταυτόχρονα λίγο μετά τη δημοσίευση της νέας έκθεσης του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών για το κλίμα, η οποία, μαζί με την "Δράση για το κλίμα" της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, θα αποτελεί ένα σημαντικό εργαλείο, όταν οι παγκόσμιοι ηγέτες θα συναντηθούν για τις κλιματικές συνομιλίες υπό την αιγίδα του ΟΗΕ τον Νοέμβριο στη Γλασκώβη. Και οι δύο εκθέσεις καταλήγουν στο συμπέρασμα, ότι ο χρόνος που μας απομένει για να επιβραδύνουμε την καταστροφή εξαφανίζεται γρήγορα. Εναπόκειται, λοιπόν, στις σημερινές γενιές να αποφασίσουμε ποιον κόσμο θα αφήσουμε στους απογόνους μας.

Περισσότερες πληροφορίες σχετικά με την δράση για το κλίμα μπορείτε να βρείτε εδώ: https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/el/IP_21_3541 <https://www.ipcc.ch/assessment-report/ar6/> (διατίθεται μόνο στις επίσημες γλώσσες εργασίας του ΟΗΕ).

Γράφει η Κάρεν-Καλίσσα Χιώτη

ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟΣ ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΚΑΣΤΟΡΕΙΟΥ "ΠΟΛΥΔΕΥΚΗΣ"			
Καστόρειο Λακωνίας, Τ.Κ. 23059, Τηλ. 27310 57546, 210 6479136, 6973208890 Τηλεομ. 210 6479114			
ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΣ ΑΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ 01/08/2020 ΕΩΣ 31/07/2021			
ΕΣΟΔΑ		ΕΞΟΔΑ	
ΣΥΝΔΡΟΜΕΣ	1590	ΕΞΟΔΑ ΕΚΔΟΣΗ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑΣ	1651
ΧΟΡΗΓΙΕΣ	2177	ΕΞΟΔΑ ΑΠΟΣΤ. ΕΦΗΜΕΡΙΔΑΣ	1259.21
ΔΙΑΦΗΜΙΣΕΙΣ	70	ΟΜΑΔΑ ΧΟΡΟΥ	80
ΒΙΒΛΙΟ ΔΗΜΗΤΡΑΚΑΚΗ	20	ΔΙΑΦΟΡΑ ΕΞΟΔΑ ΓΡΑΦΕΙΟΥ	10
ΧΟΡΗΓΙΑ ΓΙΑ ΒΙΒΛΙΟ ΜΑΓΕΙΡΙΚΗΣ	65		
ΣΥΝΟΛΑ	3922		3000.21
ΜΕΤ/ΡΑ ΥΠΟΛ	1726.88		
ΣΥΝΟΛΟ	5648.88		
		ΥΠΟΛΟΙΠΟ	2648.67
Η Ταμία Καίτη Σμυρνίου			



ΤΟΠΙΚΟ ΤΜΗΜΑ ΠΑΤΡΑΣ

Το αξέχαστο πενθήμερο του Σώματος Ελληνικού Οδηγισμού στο Καστόρειο

Το κατασκηνωτικό της πενθήμερο πραγματοποιήσε η 4η Ομάδα Οδηγών Πάτρας στο Καστόρειο Λακωνίας, στους πρόποδες του Β. Ταυγέτου.

Διασχίσαμε το εκπληκτικής φυσικής ομορφιάς φαράγγι των Μύλων, περπατήσαμε στο δάσος δίπλα στον ποταμό Κάστορα έως το θρυλικό Μαρμαρογέφυρο, σκαρφαλώσαμε στο βράχο που βρίσκεται η γραφικότερη εκκλησούλα της Παναγίας της Μεσοσπορίτισσας και θαυμάσαμε από ψηλά τη θέα του χωριού.

Ξεναγηθήκαμε στη μονάδα παραγωγής πέστροφας, σολομού και οξύρυγχου του κυρίου Γιάννη Γερωντίδη και μάθαμε τον τρόπο εκτροφής τους και την παραγωγή του σε χαβιάρι.

Κολυμπήσαμε στη φυσική πισίνα του Κάστορα και παίξαμε παιχνίδια μέσα στα πολύ δροσερά νερά της. Παίξαμε Μεγάλα Παιχνίδια και μάθαμε πολλά για το περιβάλλον και την προστασία του μέσα από την Κεντρική Ιδέα του πενθήμερου «Αποστολή Πλανήτη Γη». Έτσι φτιάξαμε ο καθένας το δικό του ηλιακό ρολόι, μάθαμε να υπολογίζουμε το ύψος των δέντρων από

τη σκιά τους, πώς υπολογίζουμε την ηλικία ζωντανών δέντρων και όχι των κορμών, μάθαμε για τη χλωρίδα και την πανίδα της περιοχής και για τα χαρακτηριστικά του βιοτόπου του Β. Ταυγέτου. Γνωρίσαμε το χωριό και την ιστορία του μέσα από παιχνίδι Κρυμμένου Θησαυρού ρωτώντας τους κατοίκους του.

Γι' αυτήν την αξέχαστη παραμονή και φιλοξενία μας στο όμορφο Καστόρειο θα θέλαμε να ευχαριστήσουμε όλους, μα όλους, τους κατοίκους του χωριού που τίμησαν την παρουσία μας με ευγένεια, ζεστασιά και απλοχεριά σε φιλέματα, κέρασματα και προθυμία να βοηθήσουν σε ό,τι χρειαστήκαμε.

Ευχαριστούμε επίσης το Τοπικό Τμήμα του Σώματος Ελληνικού Οδηγισμού Σπάρτης για το κέρασμά και τη βοήθειά του. Ευχόμαστε τα καλύτερα για το όμορφο χωριό σας.

Μαίρη Ελευθεριώτου
Αρχηγός και Κατασκηνώτρια του Σώματος Ελληνικού Οδηγισμού
Ιθάκης 2 - 265 04 Ρίον Αχαΐας
Τηλ. 6944422287

Δεκαπενταύγουστος στην Παναγία Σουμελά

Οι Έλληνες αποτίναξαν το μαύρο πέπλο της πανδημίας του κοροναϊού και τη θλίψη που προκάλεσαν οι πολυήμερες πυρκαγιές και γιόρτασαν τον Δεκαπενταύγουστο, «Το Πάσχα του Καλοκαιριού», όπως χαρακτηρίζεται η μεγάλη αυτή γιορτή της Κοίμησης της Θεοτόκου. Ανάψαμε κερί και παρακολουθήσαμε τη Θεία Λειτουργία από τον Παπα-Κυριάκο Αμανατίδη στην Παναγίτσα του Λουκά στον Κάρδαρη.

"Σήμερα το αγέρι φυσά γλυκύτερα στα κουρασμένα πρόσωπά μας, τα δέντρα σαν να γενήκανε πιο χλωρά, το αυγουσιاتیκο κύμα σαν να αρμενίζει δροσερό μέσα στο πέλαγο, και αφρίζει φουσκωμένο από χαρά μεγάλη. Το κάθε τι πανηγυρίζει και αγάλλεται. Ω! Τι θάνατος λοιπόν είναι αυτός, που γέμισε την οικουμένη και τις καρδιές μας με τη χαρά της Αθανασίας". Έτσι προσέγγισε ο αγιογράφος και λογοτέχνης Φώτης Κόντογλου το νόημα του Δεκαπενταύγουστου. Διότι η Κοίμηση της Θεοτόκου δεν είναι πένθιμο γεγονός, επειδή η Παναγία "μετέστη προς την ζωήν".

Πανηγυρική Θεία Λειτουργία τέλεσε την Κυριακή, ανήμερα της εορτής του Δεκαπενταύγουστου και της Κοιμήσεως της Θεοτόκου, από την Ιερά Πατριαρχική και Σταυροπηγιακή Μονή Παναγίας Σουμελά, στον Πόντο, ο Οικουμενικός Πατριάρχης Βαρθολομαίος –ύστερα από έξι χρόνια σιγής. Αυτή τη φορά ωστόσο τα μέτρα για τον περιορισμό του κοροναϊού δεν επέτρεψαν την παρουσία πιστών από όλον τον κόσμο, όπως γινόταν μέχρι το 2015, όταν η μονή έκλεισε από τις τουρκικές Αρχές για εργασίες. Ελάχιστα άτομα, με βάση τα πρωτόκολλα, πέρασαν στον αυλόγυρο της ανακαινισμένης Μονής για να παρακολουθήσουν τη δοξολογία.

Στο κήρυγμά του ο Προκαθήμενος της Ορθοδοξίας τόνισε: «Θαυμάζοντας τα μεγαλεία της Θεομήτορος, συνήλθομεν εις το παλαίφατον αυτής κατοικητήριον τούτο, την Ιεράν Πατριαρχικήν και Σταυροπηγιακήν Μονήν Παναγίας Σουμελιωτίσσης, διά να προσκυνήσωμεν "το θεοδόχον και ακραιφνέστατον σώμα" αυτής. Ανήλθομεν εις το όρος Μελά, το όρος της Παναγίας, εκπληρούντες, μετά των απανταχού Ποντίων, την καρδιακήν ημών υπόσχεσιν, όπως πανηγυρίζωμεν Αυτήν κατ' έτος εις τον ιερόν τούτον βράχον, διακόπτοντες ούτω την υμνολογικήν και λατρευτικήν σιωπήν του παρελθόντος ενιαυτού. Και ιδού, παρά την δοκιμασίαν της πανδημίας και τους εξ αυτής επιβληθέντας εκασταχού περιορισμούς, η Παναγία υποδέχεται σήμερα, "ποικιλμένη τη θεία δόξη", τους ευλαβείς προσκυνητάς εξ Ελλάδος και Κύπρου, Ρωσίας και Γεωργίας, Ρουμανίας και Τουρκίας, Ουκρανίας και των Παραδουναβίων Χωρών και εκ των περάτων της γης, Ποντίους και φιλοποντίους. Υποδέχεται ημάς, επισκιάζουσα πάντας "τη φωτοφόρω και θεία αυτής χάριτι", ομού μετά των κτητόρων της Ιεράς ταύτης Μονής, των ιερομονάχων Σωφρονίου και Βαρνάβα, και των μακαρίων προαπελθόντων μοναχών και ευλαβών χριστιανών Ποντίων εκ Τραπεζούντος και Κερασούντος, Σαμψούντος και Σινώπης, Ματσούκας και εκ του γειτνιάζοντος Περιστερεώτα και του Βαζελώνος. Μας υποδέχεται η Κυρία των Αγγέλων ομού μετά των Ποντίων Αγίων: Ευγενίου του Τραπεζουντίου, Φωκά επισκόπου Σινώπης, Βλασίου επισκόπου Σεβαστείας, Αθανασίου του Αθωνίτου, γεννημένου και ανατεθραμμένου εις την Τραπεζούντα, Ελένης της παρθενομάρτυρος, Δαβίδ του Κομνη-

νού, Παρασκευά του νεομάρτυρος, των Αγίων Τεσσαράκοντα μαρτύρων των εν τη λίμνη Σεβαστεία μαρτυρησάντων και των επί της ταπεινής ημών Πατριαρχείας αγιοκαταταχθέντων Αγίων, Γεωργίου του Καρσλίδη και Σοφίας της διά Χριστόν σαλής. Μας υποδέχεται σήμερα η Θεοτόκος εις ευωχίαν πνευματικήν, ενούσα την γην μετά του ουρανού, διά να ακούσῃ τον ευσεβή αυτής λαόν να τραγουδά εν σκιρτώσει καρδία: Η Παναΐα λειτουργά, τα σήμαντρα χτυπούνε, βροντούνε τας καμπάνας, τ' ορμάνια αντιδονούνε, σου Κοσπιδί καλόερος, σην Λιβεράν τσοπάνος, σην Παναΐαν Σουμελάν, ψάλτες και τραγουδάνος. Διό και προσήλθομεν ενταύθα διά να τιμήσωμεν την μπτέρα όλων των Χριστιανών και να προσκυνήσωμεν την θεομητορικήν χάριν με πολλήν ευλάβειαν και πίστιν. Και παραλλήλως, να μνημονεύσωμεν τους πατέρας ημών προ του ξεριζωμού και να καμαρώσωμεν τις ομορφιές του Πόντου, τα πανύψηλα βουνά, τα γραφικά χωριά, τα λυγερόκορμα δένδρα, την πυκνήν βλάστησιν, τους ηπίους γκρεμούς, τις κατάφυτες ρεματιές, τα ειρηνικά ρυάκια και τα απομεινάρια των παλαιών ρωμαϊκών σπιτιών και σχολείων, Εκκλησιών και κοιμητηρίων. Περαινόντες τον λόγον, απευθυνόμεθα προς τους απανταχού Ποντίους, τους παρόντας και τους απόντας, πέμποντες χαιρετίσματα από τον ιερόν τόπον της Παναγίας μας "τεμέτερον η Παναΐαν η τρανέσσαν", και κομίζοντες την Πατριαρχικήν ημών ευλογίαν προς πάντας υμάς. Έτη πολλά, αδελφοί και τέκνα εν Κυρίω και λοιποί παριστάμενοι φίλοι. Άξιον το προσκύνημά σας εις την Παναγίαν του Πόντου και είθε ο Θεός των πατέρων ημών να μας αξιώσῃ και του χρόνου να εορτάσωμεν την "Παναΐαν" μας,

εις τον ευλογημένον τούτον τόπον του Γένους, εις την ιστορικήν αυτήν Πατριαρχικήν και Σταυροπηγιακήν Μονήν Σουμελά, επιστρέφοντες διά να ανάψωμεν την λαμπάδα της πίστεως και να προσκυνήσωμεν τα ιερά και αγιασμένα χώματα του Πόντου. Αμήν».

Εν συνεχεία, **έκανε αναφορά στην τουρκική κυβέρνηση**, η οποία «προέβη στη ριζική ανακαίνιση και στερέωση «του σκηνώματος τούτου» και ημείς ελάβομεν την ευγενή άδειαν εξ αυτής και, κατόπιν συνεργασίας μετά των εντίμων τοπικών αρχών, εορτάζομεν την πάνσεπτον Κοίμησιν της Παναγίας εις το ιστορικόν αυτής Μοναστήριον».

Το όνομα Σουμελά ετυμολογείται από το όρος Μελά και το ποντιακό ιδίωμα «σου» που σημαίνει «εις το». Σου Μελά > Σουμελά. Το μοναστήρι στον Πόντο ιδρύθηκε το 386 μ. χ από τους Αθηναίους μοναχούς Βαρνάβα και Σωφρόνιο. Μετά από όραμα με την Παναγία οι δύο μοναχοί βρέθηκαν από την Αθήνα στα βουνά του Πόντου, όπου σ' ένα σπήλαιο του όρους Μελά βρήκαν την εικόνα. Εκεί έφτιαξαν και το πρώτο κελί. Έτσι μπήκαν τα θεμέλια για την Ιερά Μονή της Παναγίας Σουμελά, που με τα χρόνια έγινε «το Μέγα Μοναστήρι». Στα μέσα του 1800 η μονή απέκτησε ένα μεγάλο ξενώνα με 72 δωμάτια και άλλους χώρους, όπως βιβλιοθήκη, γραφεία κ.α. Βυζαντινοί αυτοκράτορες -κυρίως της δυναστείας των Κομνηνών- την προίκισαν με σπάνια κειμήλια και της έδωσαν σημαντικά προνόμια. Πολλά από αυτά τα προνόμια επικυρώθηκαν και επεκτάθηκαν επί Τουρκοκρατίας με σουλτανικά φερμάνια και πατριαρχικά σιγίλια. Μετά την κατάκτηση του Πόντου από τους Τούρκους, τα τρία μεγάλα μοναστήρια του Πόντου, της Παναγίας Σουμελά, του Αγίου

Ιωάννου Βαζελώνα και του Αγίου Γεωργίου Περιστερεώτα, διατήρησαν τα κτήματα και τους παροίκους τους. Αυτό οφειλόταν στην Αϊσέ, σουλτάνα του Βαγιαζίτ Β, του κατακτητή του Τορούλ το 1479, η οποία καταγόταν από τη Λιβερά, έδρα του εξαρχάτου της Σουμελάς και ονομαζόταν ως το γάμο της Μαρία. Αλλά και η μητέρα του Βαγιαζίτ ήταν χριστιανή, γνωστή με το προσωνύμιο Γκιουλ Μπαχάρ, που αποδόθηκε επίσης και στη νύφη της. Εκτός από αυτό, η Μαρία ήταν η μητέρα του Σελίμ (1512-1520), κυβερνήτη της Τραπεζούντας, και γιαγιά του Σουλεϊμάν (1520-1566), ο οποίος είχε γεννηθεί στην Τραπεζούντα. Η πανέμορφη ελληνίδα Γκιουλ Μπαχάρ ήταν κόρη του ιερέα του χωριού Λιβεράς, του ΠαπαΧρυσόστομου. Κατά την παράδοση, που επιβεβαιώνει και ο Κ. Παπαρρηγόπουλος, διερχόμενος κάποτε από το χωριό, κατάκοπος ο Σουλτάνος με την ακολουθία του και βλέποντας το δροσερό τοπίο της εκεί ποντιακής περιοχής ξεπέζεψε να ξεκουραστεί δίπλα στην πηγή του Ναού του Αγίου Κωνσταντίνου. Εκείνη τη στιγμή είδε να έρχεται η ωραία εκείνη κόρη του ιερέα με το κοπάδι της. Τόσο εντυπωσίασε τον Σουλτάνο η ομορφιά της, που της ζήτησε να του προσφέρει εκείνη νερό με το χρυσό κύπελλο που της έδωσε. Εκείνη αμέσως του έφερε, αλλά κρατούσε το κύπελλο τόσο αδέξια που κάποια δάχτυλά της βρέχονταν στο νερό. Ο Σουλτάνος άδειασε το νερό ζητώντας της άλλο καθαρότερο. Εκείνη έσπευσε αλλά αυτή τη φορά μέσα στο κύπελλο έπλεαν φύλλα και χόρτα. Ο Σουλτάνος επέπληξε τη Μαρία, αλλά επειδή ήταν διψασμένος ήπιε το νερό και της ζήτησε να το ξαναγεμίσει. Τη στιγμή που αυτός έπινε, η Μαρία του απολογήθηκε ότι επίτηδες το έκανε, επειδή το νερό ήταν πολύ κρύο

και εκείνος ήταν ιδρωμένος, έπρεπε να καθυστερήσει λίγο για να του προφυλάξει την υγεία του. Ο Σουλτάνος ξεδιψασμένος πλέον και ακούγοντας τα λεγόμενα της Μαρίας συγκινήθηκε από τη λεπτή φροντίδα της ωραίας κόρης και αμέσως τη ζήτησε από τον πατέρα της, την έφερε με τιμές στην Κωνσταντινούπολη, την έκανε σύζυγό του και την ονόμασε Γκιουλ Μπαχάρ που σημαίνει «άρωμα ρόδου» «Το νερό αυτό του Αγίου Κωνσταντίνου, πέραγε από κάποια ενορία του χωριού μας, όπου έπεφταν και άλλα κεφαλάρια και σχηματίζουν το Ορμίν της Χαχαλής, διότι υπήρχαν και άλλα ορμιά. (χαράδρες, χείμαρροι). Είχανε και δύο χαμαιλέτες, δηλαδή μύλους, που άλεθαν οι χωριάτες τα γενήματά τους». (Αφηγήσεις από τον Γεώργιο Ιω. Δημητριάδη).

Οι σουλτάνοι Βαγιαζίτ Β, Σελήμ Α, Μουράτ Γ, Σελήμ Β, Σουλεϊμάν Β κ. α αναγράφονται στους κώδικες της μονής ως ευεργέτες. Και τούτο γιατί έβλεπαν το μοναστήρι σαν Θεία Πρόνοια.

«Η μάνα μου στην πατρίδα είχε δύο παιδιά, εκεί παντρεύονταν μικροί, η μητέρα μου παντρεύτηκε δεκαπέντε ετών και απόκτησε δύο κοριτσάκια και της πέθαναν το ένα έξι χρόνων και το άλλο δεκαοχτώ μηνών και η καημένη η μητέρα μου κόντεψε να πεθάνει από τον καημό της. Μετά έμεινε έγκυα στον αδελφό μου τον Κώστα και τον είχε τάξει στην Παναγία του Σουμελά και όταν γεννήθηκε, τον ζυγίσανε και όσο βάρος είχε, στείλαν στην Παναγία σιτάρι να το κάνουν σπόρο και του έκαναν φυλαχτό σταυρό και ο χρυσοχόος, όταν τον έφτιαχνε, στεκόταν στο ένα πόδι για να τους το χαρίσει ο θεός. Μετά από δύο χρόνια γεννήθηκα κι εγώ». Ελισάβετ Μυρίδη. «Εις τους πόδες του όρους Σουμελά είχε νερό πο-

τάμι και να περάσεις να πας στην Παναγία, έπρεπε να περάσεις την γέφυραν. Εκεί εις την γέφυραν ήτανε ένα κίριον, το οποίον μείνεσκαν χωροφύλακες, δια να μην περάσουν τίποτα κακοποιοί και κάνουν ζημιές στο Μοναστήρι. Από κει πέρναγες εις το όρος. Πέρναγες στροφές πολλές, τα περίφημα «καγκέλια». Έφθανες τέλος εις την τοποθεσία της. Έπρεπε να ανέβεις 99 (κατ' άλλους 72) σκαλούνια να φτάσεις στην είσοδο. Η πόρτα ήταν σιδερένια. Είχε παρατηρητήριο, όπου στέκοταν ο πορτιέρης. Έδινε σύνθημα στον Ηγούμενο, αν είναι προσκυνηταί ή κακοποιοί και κατόπιν διαταγής του Ηγούμενου άνοιγε η πόρτα. Από το μέρος πάλιν της Αγίας Βαρβάρας, του παρεκκλησιού δηλαδή που βρισκόταν λίγο πιο κάτω, και προς τα δεξιά του μοναστηριού ξεπρόβαλλαν κάθε τόσο «τα σαντέγκα τα παρχανάδες» οι ομάδες των Σανταίων, των Ελλήνων της μαρτυρικής Σάντας, που έσπευδαν κι αυτοί να πάρουν μέρος στον πανηγυρισμό. Είναι η υποβλητική κοιλάδα της Παναγίας, κατάφυτη από ωραιότατα ροδόδενδρα και ποντικές αζαλέες, ένα πυκνό δάσος με διάφορα είδη δένδρων: πεύκα, καρυδιές, λεπτοκαρυές, δάφνες, μυρσίνες, έλατα και πυξάρια, από τα οποία έλαβε το όνομά του ο ποταμός Πυξίτης, που διαρρέει την κοιλάδα της Παναγίας. Η εικόνα της Παναγίας ήταν η τρίτη του Αποστόλου Λουκά. Η πρώτη εικόνα ήταν στη Ρωσία, η δεύτερη εις την νήσον Τήνον και η Τρίτη εις το όρος Μελά. Αυτά μας τα δίδασκε ο δάσκαλος στο σχολείο, που ήμασταν μικροί και είχα πάγει ως προσκυνητής το 1918, δώδεκα ετών παιδί». Γ. Δημητριάδης. Το 1922 οι Τούρκοι κατέστρεψαν ολοσχερώς το μοναστήρι, αφού λήστεψαν όλους τους θησαυρούς του. Οι μοναχοί, πριν την αναγκαστική έξοδό τους, έκρυψαν

στο παρεκκλήσι της Αγίας Βαρβάρας, σε απόσταση 2 χιλιομέτρων από τη Μονή, την εικόνα της Παναγίας, τον πολύτιμο Σταυρό από Τίμιο Ξύλο του αυτοκράτορα της Τραπεζούντας Μανουήλ Κομνηνού και το Ευαγγέλιο του Οσίου Χριστοφόρου. Μετά από διάφορες περιπέτειες και ύστερα από ενέργειες του Ελευθέριου Βενιζέλου, η εικόνα της Παναγίας Σουμελιώτισσας μεταφέρθηκε το 1931 στην Ελλάδα από τον μοναχό Αμβρόσιο Σουμελιώτη και τοποθετήθηκε προς φύλαξη στο Βυζαντινό Μουσείο. Εκεί έμεινε είκοσι χρόνια. Τον Ιανουάριο του 1951 συντάσσεται το καταστατικό του σωματείου «Παναγία Σουμελά», με σκοπό α) την ίδρυση Μονής μετά Ναού β) την ίδρυση Μουσείου, το οποίο θα φιλοξενεί ό,τι έχει σχέση με τη Μονή και τον Πόντο και γ) την ίδρυση Στοιχειώδους Επαγγελματικής και Αγροτικής Σχολής, όπως και ενός Ορφανοτροφείου. Σημαντική ήταν η συμβολή του Αλέξανδρου Μπαλτατζή, του Πόντιου ηγέτη της ελληνικής αγροτιάς, στην παραχώρηση της έκτασης στην Καστανιά, στις νότιες πλαγιές του Βερμίου, τοποθεσία με μεγάλη ομοιότητα με εκείνη του Πόντου, για να ανιστορηθεί και να στεγαστεί η Μονή Παναγίας Σουμελά. «Εν Ελλάδι υπήρχαν οι Πόντιοι, αλλά δεν υπήρχεν ο Πόντος. Με την εικόνα της Παναγίας Σουμελά ήλθε και ο Πόντος», είπε ο Λεωνίδας Ιασωνίδης, υπουργός Πρόνοιας της κυβέρνησης Ελ. Βενιζέλου. Έτσι η πρόσφυξ Παναγία μας θα εύρισκε την ιερή της στέγη στο Βέρμιο και θα έδιδε τη δυνατότητα εις τους απανταχού Ποντίους να επαναλάβουν το καθιερωμένο προγονικό προσκύνημα του Δεκαπενταύγουστου και του Εννιάμερου και να αναβιώσουν το ποντιακό πανηγύρι στην Ελλάδα.

Βαρβάρα Κεμερίδου

Οι Γερμανοί έρχονται

«Όταν ξεκίνησα να γράφω αυτό το ημερολόγιο, ήθελα να αποτυπώσω γεγονότα από τη ζωή μου στην Αμερική. Στην πορεία όμως σκέφτηκα ότι τα γεγονότα αυτά ήταν συνηθισμένα και άνευ σημασίας μπροστά στις περιπέτειες που ζήσαμε στην Ελλάδα. Περιπέτειες, που άμα τις ακούσει κανείς, θα ανατριχιάσει. Μέσα στη δυστυχία μας ούτε χαρτί είχαμε να γράψουμε, ούτε καιρό, ούτε και ξέραμε αν θα ζήσουμε την άλλη μέρα. Τώρα που πέρασε αυτή η δυστυχία πρέπει να μην ξεχάσουμε, να μην ξεχάσουμε τη δυστυχία μας και την τρομοκρατία που ζήσαμε. Ο ελληνικός λαός υπέφερε. Είχαμε χωριστεί σε Δεξιούς και σε Αριστερούς, που ανέβηκαν αντάρτες στο βουνό.

Η μάνα μου είχε δύο αδέρφια τον Κώστα που ήταν στο Αντάρτικο και τον Αναστάση από την άλλη πλευρά. Στις 6 Ιανουαρίου 1943 οι Γερμανοί έκαναν την πρώτη επιδρομή στην Καστανιά. Οι αριστεροί από νωρίτερα, μόλις πληροφορήθηκαν ότι θα γίνει επιδρομή, πήραν από τα σπίτια μας πράγματα και τρόφιμα. Η μαμά μου μάζεψε ό τι είχαμε αξίας και τα έκρυψε σε διάφορα μέρη του κήπου. Όλα τα κορίτσια έφευγαν, γιατί δεν ξέραμε πού θα ξεσπούσαν οι Γερμανοί με τη μανία που είχαν. Πήγα στη γιαγιά μου να την ενημερώσω να κρύψει κι αυτή μερικά πράγματα και κάθισα να τη βοηθήσω. Η γιαγιά μου σε λίγο πήγε στη βρύση για νερό κι εκεί συνάντησε τη γιαγιά τη Γιώργαινα, τη Βλαχοδημητροπούλου, που είχε τη Μαρία και της είπε ότι ο παππούλης ο Γιώργης θα πήγαινε με τη Μαρία στο βουνό

για να κρυφτούν και να πηγαίνα κι εγώ μαζί τους. Γύρισα στη μαμά μου, πήρα ένα σακούλι με τα απαραίτητα, την αποχαιρέτησα και έφυγα να συναντήσω τη Μαρία με τον πατέρα της και την κόρη του Λυρατζή, την Αγγέλω. Πέρασαμε από το σπίτι της θείας Μαρίας Κουτρομπή κι εγώ πήρα ένα φανάρι από τη θεία για να το δώσω στους δικούς της στο βουνό. (Η Μαρία είχε σπίτι στη Λουσίνα και έμεναν εκεί τον περισσότερο καιρό).



Ήμουν 11 χρονών τότε και τόσο αδύνατη, που αν φυσούσε αέρας θα με έπαιρνε. Ξεκινήσαμε και στο δρόμο είδαμε ανθρώπους να κατεβαίνουν από το βουνό και μας είπαν ότι στον κάμπο είχε μεγαλύτερη ασφάλεια παρά στο βουνό. Αφήσαμε τότε το δρόμο του βουνού και πήραμε το δρόμο για τον κάμπο. Εγώ, ο θείος ο Γιώργης, η Μαρία, η Αγγέλω, το γαϊδουράκι, δυο γίδες και μια προβατίνα. Μετά από δυο ώρες, φτάσαμε στο καλύβι, στο Δίρεμα. Εκεί βρήκαμε και τον Λυρατζή. Στο καλύβι χάλια αδιόρθωτα: Ξύλα, χορτάρια, τάβλες... Αναλάβαμε να καθαρίσουμε, αφού τα βγάλαμε όλα έξω. Φτιάξαμε ένα κρεβάτι με

δύο τρίποδα και μερικές τάβλες, ανάψαμε φωτιά για να «κόψει» η υγρασία που μας πάγωνε. Πήραμε και λίγο νερό για να βράσουμε τραχανά. Μαζέψαμε φτέρες για να φτιάξει ο Λυρατζής κατάχαμα ένα στρώμα να κοιμηθεί.

–Άντε μωρή Ελένη, άντε μωρή Μαρία, μαζέψετε γρήγορα φτέρες να με βοηθήσετε και μένα τον κακομοίρη.

Πείναγα πολύ. Ήρθε και ο γερο-Γιώργης ο Καψιώτης-τον έφερε η γυναίκα του, να μην

την πείνα μου, δεν μπορούσα να φάω τα ξερά κολοκύθια. Μόλις καταπράυνε, ο καπνένος, την πείνα του, μάζεψε κι αυτός λίγες φτέρες κι έφτιαξε ένα κρεβατάκι στενό, γιατί ήταν μικρή η καλύβα και κοιμήθηκε ενωρίς-ενωρίς. Εδώ είναι λεβεντιά, μουρμούρισε. Το βράδυ, τελικά, φτιάξαμε τον τραχανά. Μόλις έγινε, βάλαμε στο θείο και στον Λυρατζή σε πιάτα κι εγώ, η Μαρία, τα Λυρατζάκια και ο Καψιώτης φάγαμε μέσα από την κατσαρόλα, μήπως ήταν κι αρκετό; Ο Καψιώτης ζήτησε να μην πλύνουμε την κατσαρόλα και με ένα κουτάλι μάζεψε ότι σπυριά τραχανά είχαν μείνει. Καθίσαμε λίγο στη φωτιά. Ο θείος με τον Λυρατζή έφυγαν για το καταράχι να δουν τι γίνεται με τους Γερμανούς. Εγώ και η Μαρία κοιμηθήκαμε στο κρεβάτι. Θυμάμαι ακόμη το κρύο της νύχτας. Έτρεμα. Την άλλη μέρα μας είπαν οι άντρες ότι είδαν τη νύχτα φωτοβολίδες -ση-

μάδι ότι οι Γερμανοί δεν ήταν μακριά, έρχονταν. Η μέρα πέρασε ήσυχη. Το μεσημέρι φάγαμε πατάτες και το βράδυ μαγειρέψαμε φασόλια. Μόλις νύχτωσε, ήρθαν ο θείος με τον Λυρατζή και καθίσαμε στη φωτιά. Ο Λυρατζής ήταν αστείος, εύθυμος άνθρωπος. Κάθε βράδυ μάς έλεγε αστεία και κυρίως για το θείο μου τον Αναστάση που, όταν ήταν στο στρατό, έτρωγε πολλά πιάτα σούπα και άλλα πολλά αστεία. Κάθε μέρα οι άντρες έφευγαν για τα χωράφια σε διάφορες δουλειές. Μια μέρα ο Λυρατζής φεύγοντας άφησε εντολή στην κόρη του να αλλάξει τις γίδες και το γαϊδούρι. Αυτή, όμως ξεχασε και όταν ο πατέρας της γύρισε

το βράδυ, έβαλε τις φωνές: Μωρή Αγγέλω, αφήσατε τις γίδες να ψοφήσουν και το γαϊδούρι το καπμένο όλη την ημέρα διαβάζει εφημερίδα; Καθόμαστε μια μέρα έξω από την καλύβα εγώ, η Μαρία και η Λυρατζίτσα και πλέκαμε τραγουδώντας. (Με την κήρυξη του πολέμου μάς μάζεψε η Οικονομοπούλου η Ρίνα από το Ξηροκάμπι και μας μάθαινε να πλέκουμε για τη φανέλα του Στρατιώτη. Βελόνες δεν είχαμε, αλλά έκοβαν οι μανάδες μας από τις παλιές ομπρέλες τις ακτίνες τους, τις λιμάρανε και τις χρησιμοποιούσαμε για βελόνες. Τα χέρια μας και τα δάχτυλά μας, όπως ήταν τρυφερά, έκαναν γραμμές, χαρακίες.

Εκεί, λοιπόν, που καθόμαστε μόνες μας και πλέκαμε, ακούμε μια φωνή και ήταν ο Μπαλίκος από τα Σερβέικα. Τον ρωτήσαμε για τους Γερμανούς και συνεχίσαμε να πλέκουμε. Την άλλη μέρα έφυγαν οι Γερμανοί από το χωριό και γυρίσαμε κι εμείς. Όμως μας είπαν ότι θα ξαναρθούν κι έτσι ξαναφύγαμε για το καλύβι. Την άλλη μέρα ήρθαν τα κορίτσια του Αντρέα Γεωργαντά. Κάποια στιγμή, αγναντεύοντας το χωριό είδαμε καπνούς. Δεν αργήσαμε να καταλάβουμε ότι οι Γερμανοί έκαιγαν σπίτια. Όταν ήρθε ο θεός μάς είπε ότι έκαψαν δύο σπίτια, το Σχολείο και το σπίτι του Μπαμπαλέτσου. Την επόμενη μέρα οι Γερμανοί έφυγαν κι εγώ γύρισα στο χωριό. Άρχισαν κι άλλοι να επιστρέφουν και την Κυριακή πήγαμε στην Εκκλησία το πρωί και το απόγευμα βγήκαμε έξω βόλτα. Και τότε ακούστηκε το φοβερό: Οι Γερμανοί έρχονται πάλι. Οι άντρες, όπως ήταν με τα καλά τους ρούχα, έφυγαν να κρυφτούν.

Την επόμενη κάπνιζε το μικρό σπίτι του Τζωρτζάκη, όπου έμενε ο πατέρας του Λεωνίδα. Στον Πύργο έμενε ο αδελφός του ο Θάνος, η θεία τους Δεσποίνη και η Τζωρτζάκινα Αγγελικούλα, που ήταν φιλάσθεν. Ένας δικός μας θεάθηκε με δυο νε-

νεκέδες πετρέλαιο. «Ρε Γιώργη, τι πας να κάνεις;» είπε η Δεσποίνη.

–Βγες έξω, θεία. Αυτά τα κάνει ο Λεωνίδας (ήταν στο Αντάρτικο).

Τις έβγαλαν έξω τραβώντας. Ο Θάνος δεν ήταν εκεί, είχε φύγει. Στα υπόγεια ήταν λάδια και η φωτιά έκαιγε βδομάδες. Ο κήπος μας συνόρευε με τον Πύργο κι εγώ με την Ελένη την Κάντζια ρίχναμε νερό από τη σκεπή. Τότε κάνκαν και τα δικά μας γκαράζ, όπου έβαζαν τα αυτοκίνητά τους ο Γεωργαντάς και άλλοι. Ο Πύργος είχε πολεμότητες και από εκεί έβγαιναν πύρινες γλώσσες που έκαιγαν σαν λαύριο. Η Δεσποίνη προσπαθούσε να σώσει ό,τι μπορούσε από τα πράγματά της. Έφερε και ο Χρίστος ο Μουτής μια σκάλα να βοηθήσει. Σπάσαμε την πόρτα μιας αποθήκης και βγάλαμε τα ξύλα (να σωθούν έστω κι αυτά). Ήρθαν και οι άλλοι κουστουμαρισμένοι –είχαν φύγει την προηγούμενη με τα καλά τους εξαιτίας των Γερμανών. Έρχονταν ένας-ένας να δει πώς καίγεται το σπίτι. Σε λίγο ήρθε και ο Λεωνίδας.

–Βρε Λεωνίδα, πού είναι τα καζάντια σας, που είναι τα καϊρια σας;

–Οι προδότες, οι προδότες οι Βρετάκηδες. Έννοια σου, θεία, θα τους διορθώσω εγώ.

Μετά το «θάνατο» του Πύργου, ακολούθησαν κι άλλοι. Σε λίγους μήνες πέθανε η γρια-Τζωρτζάκινα, μετά η Αγγελικούλα και σε λίγο χρόνο η θεία Δεσποίνη. Μαζί με τον Πύργο οι Γερμανοί έκαψαν και το σπίτι του Ζάβρα. Ένα περιστατικό που έχει χαραχτεί βαθιά στο μυαλό μου. Βγήκε Ντελάλης και καλούσε όλες τις γυναίκες και τα παιδιά να παρουσιαστούν στην Πλατεία. Οι άντρες, κάθε φορά που ακούγαμε ότι έρχονται οι Γερμανοί, έφευγαν να κρυφτούν. Η μάνα μου μού φόρεσε μια παλιολινάτσα, έβαψε και τα μούτρα μου και έγινα γυφτάκι. (Φοβόντουσαν ότι οι Γερμανοί έπαιρναν τα παιδιά

και έκαναν πειράματα). Ήρθε και η Πατσατζίνα, έγκυος στη Ντίνα ή στο Φάνη. Αφού μαζεuthάκαμε, ήρθαν και οι Γερμανοί με έναν Έλληνα, χωρίς κουκούλα, που έκανε τον μεταφραστή. Είχε κάτι γαλάζια μάτια που με γέμισαν φόβο. Τον κοίταγα κι έτρεμα.

–Πού είναι οι άντρες, ρώτησε, και η Πατσατζίνα είπε:

–Έχουν φύγει για την Αθήνα, γιατί τους κυνηγάνε οι αντάρτες.

–Να προσέχετε και να μη περιθάλπτετε αντάρτες, μας είπε.

Πέρασαν χρόνια και χρόνια. Πήγα στην Αμερική, γύρισα, σπούδασα, παντρεύτηκα...

Μια μέρα μου ζήτησε ο Αριστείδης να πάω στη Νομαρχία για μια δουλειά του. Ένας υπάλληλος με οδήγησε στο Γραφείο του Γενικού Διευθυντή. Χτύπησα και μόλις άνοιξε η πόρτα, έμεινα στίλη άλατος. Δυο γαλάζια μάτια με κοιτούσαν. Ήταν εκείνος.

–Τι πάθατε, Δεσποινίς, μου λέει.

–Τίποτα, λέω εγώ, γύρισα κι έφυγα.

Στο σπίτι ο Αριστείδης με ρώτησε τι έγινε κι εγώ του είπα ότι πήγα αλλά δεν τον βρήκα. Τις καλύτερες θέσεις πήραν όλοι αυτοί. Κλείνω εδώ την παρένθεση και γυρίζω πίσω. 9 Ιουνίου 1943. Η μαμά μου είχε κρύψει σκάβοντας στον κήπο δυο μπαούλα ρούχα. Τα βγάλαμε μια μέρα και τα απλώσαμε, γιατί είχαν μouxλιάσει. Εκείνο το βράδυ ακούσαμε πάλι για νέα επιδρομή των Γερμανών. Μαζέψαμε πάλι τα ρούχα και τα πήγαμε στον κήπο σκεπάζοντάς τα με χορτάρια. Ο κόσμος έφευγε, γιατί εκβίαζαν και οι αντάρτες να φύγουμε. Περνούσε ο Κουρούπης ο Παναγιώτης, που ήταν στην ΕΠΟΝ. Όταν άκουσε ότι δε θα φύγουμε, ξέσπασε: Κοίτα ρε, τους ταγματασφαλίτες που θα μείνουν, θα προδώσουν κι από πάνω θέλουν και συγχωροχάρτι. Δεν ντρεπόσατε; Πέρασε και η Χρίσταινα η Μουτή που είχε ξεκινήσει για το βουνό και μας ρώ-

τησε τι θα κάνουμε.

–Δεν ξέρω, είπε η μαμά μου, εγώ δεν θα φύγω, αν μπορούσα να διώξω το παιδί.

–Ας έρθει μαζί μου, θα μείνει μαζί μας.

Πήρα το σακούλι μου με λίγο ψωμί –μήπως είχαμε και τίποτα άλλο-, πήρα και τη γίδα για το γάλα και μαζί με την Κατίνα ξεκινήσαμε. Η Κατίνα, θυμάμαι, είχε ζυμώσει ψωμί γιατί δεν ήξερε πόσο θα κρατούσε αυτό. Βαδίσσαμε αρκετό δρόμο και στα Πηγαδάκια συναντήσαμε τον παπα-Καλλιάνη με τα δυο παιδιά του. Είχαν καθίσει πάνω σε μια πέτρα, όπου τον περίμεναν μέχρι που ήρθε. (Είχε κατέβει να πάρει το Δισκοπότηρο και το έκρυψε στην εκκλησία στα Περιβόλια). Μόνες πάλι φτάσαμε στα Βρυσιώτικα κι εκεί βρήκαμε το Χρίστο και την Ευγενία Ρεξίνη με τη μπτέρα της. Η Ευγενία ήταν άρρωστη, υπέφερε από το πόδι της και ήταν κατάκοιτη. Πλησίαζε να ξημερώσει. Ξαπλώσαμε λίγο με την Κατίνα και μόλις ξημέρωσε καλά, κινήσαμε πάλι για το δεύτερο καλύβι. Φορτώσαμε και φύγαμε: Εγώ, η Κατίνα και ο μπαρμπα-Πανάγος. Μετά από δύο ώρες φτάσαμε στο καλύβι. Το καλύβι τους ήταν σαν σπηλιά, μέσα σε μια πέτρα και μπροστά είχαν φτιάξει μια πορτούλα. Εκεί βρήκαμε την Πανάγαινα. Άρμεξα τη γίδα και ήπια το γάλα. Την έδεσα εκεί κοντά σε μέρος καλό να βοσκήσει. Τότε ήρθε η Ματούλα η Νικητάκη, που είχε παντρευτεί τον Δημήτρη Καραγιάννη, με τα τέσσερα αδέρφια της: Χρίστο, Ποτούλα, Κώστα και Τέλη. Μαζεuthάκαμε περίπου 30 άτομα. Στρώσαμε στην αυλή για τους άντρες κι εγώ με την Κατίνα κοιμηθήκαμε μέσα στην καλύβα. Θυμάμαι ότι βοήθησα την Κατίνα και μαγειρέψαμε φασολάδα. Αυτή ήταν η τελευταία επιδρομή των Γερμανών στην Καστανιά.»

Ανάγνωση-αφήγηση από την κυρία Ελένη Σκουμπέλου

Μνήμες από το Δημοτικό Σχολείο στη Νέα Λιβερά

Στο Δημοτικό Σχολείο στη Νέα Λιβερά εξυπηρετούνται τα παιδιά των 3 χωριών Καστρί Νέα Λιβερά και Σερβείκα. Είναι το ωραιότερο σχολείο της περιοχής. Είναι ανατολικό και οι δύο αίθουσες έχουν πολλά και μεγάλα παράθυρα. Έχουν άφθονο φως και ήλιο το χειμώνα που τόσο ανάγκη το έχουν τα παιδιά. Το σπουδαιότερο από όλα έχει τεράστιο προαύλιο και τα παιδιά μπορούν να παίζουνε μέχρι το Άγιο Κωνσταντίνο χωρίς να κινδυνεύουν. Όταν εγώ ήμουν μαθήτρια από το σχολείο μέχρι τα Δρεμαίικα ήταν αμπέλια. Όταν τον Σεπτέμβριο άνοιγαν τα σχολεία άρχιζε και ο Τρύγος και θυμάμαι άλογα που περνούσαν φορτωμένα με πούρια γεμάτα σταφύλια. Μερικοί σταματάγανε κατέβαζαν ένα μεγάλο κοφίνι που είχαν μισογόμι στο άλογο. Ο δάσκαλος έκανε διάλειμμα και τα παιδιά όλο χαρά καθόμασταν στη γραμμή και μας έδινε από ένα σταφύλι.

Τότε στα σπίτια δεν υπήρχαν ρολόγια για να ξέρουν τα παιδιά

τι ώρα θα πάνε σχολείο, μας έλεγε λοιπόν ο δάσκαλος σε μας που μέναμε στο πάνω Καστρί να έχουμε το νου μας πότε θα χτυπήσει η καμπάνα για το σχολείο της Καστανιάς για να χτυπήσουμε και εμείς του Αι Γιώργη να ακούσουν τα παιδιά που έμεναν στο



Καστρί και στη Νέα Λιβερά. Εμείς είχαμε πάρει σοβαρά το ρόλο μας και όταν χτυπούσε η καμπάνα τρέχαμε τα Κουτρομπάκια και τα Δημπτρακάκια που μέναμε κοντά στον Αι Γιώργη ποιος θα χτυπήσει πρώτος την καμπάνα.

Στα Σερβείκα χτυπούσαν του Αϊ-Νικόλα.

Στο σχολείο είχα συμμαθήτρια και φίλη την Ευγενία Γεωργάτσου-Πάντου. Το πατρικό σπίτι της Ευγενίας ήταν στα Σερβείκα, ένα ωραίο παραδοσιακό σπίτι χτισμένο σε μια πλατεία που την

την Νέα Λιβερά τον έλεγαν Γιάννη Μαβίδη (για το επίθετο δεν είμαι σίγουρη) ήταν αριστούχος μαθητής και έπαιζε πολύ ωραία τσαφάρι. Ο δάσκαλος του έλεγε ότι ήταν φαινόμενο. Στις σχολικές εκδρομές που πηγαίναμε, συνήθως στα νερά του Κάρδαρη έπαιζε και ήταν πολύ ωραία. Δυστυχώς ο Γιάννης αρρώστησε και πέθανε (είπαν από αστειά, είχε αρχίσει η κατοχή). Θυμάμαι ότι τον πήγαμε τα παιδιά του σχολείου στον ώμο μας στο μετόχι. Πάρα πολύ σκληρή ανάμνηση.

Αφού θυμηθήκαμε τον Τρύγο θα αναφέρω τον τελευταίο στίχο από το ποίημα του Γιάννη Κορζή «Τρύγος».

Γεμίζαμε και αδειάζαμε
Στα πούρια τα σταφύλια
Με κέρνα και ρουμπνιά
και εβένινα σταφύλια
Για μας χαρά ο τρυγητός
Τα αμπέλια η ζωή μας

Αφιερωμένο στις δυο αγαπημένες μου φίλες και δασκάλες του Σχολείου μας Χριστίνα Ανδριανού και Ελένη Σταθοπούλου.

Γεωργία Κορζή Ξενογιαννή
Η φωτο από τον Γιάννη Μυρίδη



Έκκληση για βοήθεια

Ανήμερα του 15αύγουστου, ανηφορίσαμε στο μονοπάτι που οδηγεί στην εκκλησούλα της Κοίμησης της Θεοτόκου. Ο ιστορικός Ναός βρίσκεται επί της δημοσίας οδού στο Φαράγγι του Κάρδαρη. Λέγεται ότι αποτελούσε μέρος ενός μοναστηριού, αλλά, λόγω ληστρικών επιδρομών που δεχόταν, επειδή ήταν εκτεθειμένο στο δημόσιο δρόμο, οι Μοναχοί ανέβηκαν ψηλότερα και έκτισαν το μοναστήρι της Ζωοδόχου Πηγής τον 17ο αιώνα. Στη Μονή Καστρίου υπάγεται το εκκλησάκι της Παναγίτσας του Λουκά, όπου και το ασκηταριό του Αγίου Θεοκλήτου. Με θλίψη ενημερωθήκαμε ότι ο ναός έχει πάθει σοβαρές ζημιές στο στέγαστρο του εξώστη και στον αριστερό από την είσοδο τοίχο. Παρά τις επεμβάσεις που έγιναν παλιότερα, δυστυχώς ο ναός σήμερα κινδυνεύει με κατάρρευση.

Επειδή το κόστος της αναστήλωσης είναι δύσκολο να καλυφθεί –η Μονή Καστρίου βρίσκεται στο παραπέντε να “κλείσει”, παρά την πνευματική και υλική στήριξη του σεβασμιότατου μητροπολίτη μας κ. Ευσταθίου και την αντοχή και την υπομονή που έχει η γερόντισσα Θεοδούλη, μόνη απομείνασα φύλακας του ιστορικού μοναστηριού– απευθύνουμε έκκληση ζητώντας την οικονομική αρωγή από όλους για το σπουδαίο αυτό τόλμημα. Οι καιροί είναι δύσκολοι, ωστόσο όποιος μπορεί ας βοηθήσει είτε από το υστέρημά του είτε από το περίσσειμά του (αν υπάρχει) ώστε να μην καταρρεύσει ο Ιερός Ναός.

Οφείλουμε όλοι μας να βοηθήσουμε, ώστε να σωθεί αυτός ο ναός, που αποτελεί μνημείο της περιοχής μας.

Και η ελάχιστη βοήθεια είναι σημαντική.

Β. Κ.

*Το δέος
ανυπέρβλητο
καθώς ανεβήκαμε
στην κορυφή του
Αϊ-Γιάννη, στις
29 Αυγούστου.
Αγναντέψαμε το
ακρωτήριο Μαλέας
και τη θάλασσα,
αναμένοντας την ανατολή του ήλιου,
που μας θύμιζε να είμαστε ευγνώμονες.
Και μετά η κατανυκτική λειτουργία και
η ευλογία των άρτων.
Και του χρόνου.*



Φωτο:
Β. Λαγανάς, Γ. Λαγανάς



*Τα νέα παιδιά επισκέπτονται
και απολαμβάνουν τον τόπο μας.
Σελ. 11*



Ο πονηρός ξενохωρίτης

Γέρασε ο γαίδaros που είχε ένας χωρικός και δεν μπορούσε πια να κάνει τις δουλειές του. Είπε, λοιπόν, στην κυρά του.

–Γυναίκα, το γαϊδούρι μας γέρασε πια και δεν αντέχει στο φόρτωμα. Μεθαύριο δεν θα μπορούμε να κουβαλήσουμε τις ελιές και τα ξύλα από το χωράφι. Λέω να το πουλήσουμε και να πάρουμε ένα νέο γαϊδούρι.

–Να το πουλήσουμε, μαθές, συμφώνησε και η κυρά του.

Την άλλη μέρα το πήγε στο παζάρι και το πούλησε σ' έναν ξενохωρίτη. Εκείνη την ημέρα έψαξε από εδώ, έψαξε από εκεί, δεν βρήκε άλλο γαϊδούρι. Στο μεταξύ, αυτός που αγόρασε το γαϊδούρι, το έπλυνε, το περιποιήθηκε, του έβαλε καινούριο σάμαρι και το έφερε ξανά στο παζάρι. Πέρασε ο φίλος μας από μπροστά του, του άρεσε



το γαϊδούρι και το αγόρασε, χωρίς να καταλάβει ότι ήταν το δικό του. Γύρισε καβάλα στο σπίτι του και φώναξε στην κυρά του.

–Γυναίκα, αγόρασα έναν γαίδαρο έξυπνο κι ευλογημένο. Ήρθε μονάχος του στο σπίτι, χωρίς να του δείξω τον δρόμο.

Το νεογέννητο έπρεπε να φάει κόκορα

Όταν η γυναίκα του Νικόλα γεννήσε, ένας ανιψιός του πήγε να του αναγγείλει το ευχάριστο νέο.

–Θεϊέ, η θεία γεννήσε.

–Και τι έκανε;

–Έκανε γιο.

–Ε, και τι κάθεσαι εδώ τόση ώρα. Πήγαινε γρήγορα στο σπίτι της γιαγιάς σου να σφάξει έναν πετεινό και να τον βράσει. Να πει η θεία σου το ζουμί, για να κατεβάσει γάλα και να φάει και ο γιος μου ένα μερί για να μεγαλώσει.

Κάποτε η Τασία Μενίδη, η Μυλωνού, ήρθε στην Αθήνα με το ΚΤΕΛ. Εκεί στο σταθμό τη ρώτησε κάποια κυρία.

–Είστε επαρχιώτισσα;

–Όχι, είμαι Καστανιώτισσα (απάντησε η πνευματώδης Μυλωνού).

Τα απρόοπτα της τηλεκπαίδευσης

Ένας μικρός μαθητής με το όνομα Μάκης έχει ξεκάσει το μικρόφωνό του ανοιχτό. Κάποια στιγμή ακούγεται η μαμά του να του λέει: «τι σουπίτσα έφτιαξα εγώ για το αγοράκι μου; Φα' τη τώρα, πριν κρυώσει». Το πάτημά μου στο mute (στη σίγαση, στο αθόρυβο) του Μάκη ήταν αστραπιαίο για



να προλάβω, πριν αρχίσει το ρούφηγμα της σούπας. Ουφ, πρόλαβα στο τσακ. Όμως, ένας άλλος μικρός, που μάλλον ζήλεψε τον Μάκη, πετάχτηκε και ρώτησε ειρωνικά: «Ωραία η σουπίτσα, Μάκη;». Το μπάχαλο, που τόσο προσπάθησα να αποφύγω, τελικά ήρθε. Οπότε mute σε όλους. Αυτό το mute τι καλά θα ήταν να το είχαμε και στο διαζώσης μάθημα.

Από επιστολή του Φυσικού
Δημήτρη Τσιριγώτη

Τα “ντολιά” τον Δεκαπενταύγουστο στην Ήπειρο:

Ο δεκαπενταύγουστος γιορτάζεται με λαμπρότητα σε όλη την Ελλάδα (σαν δεύτερο πάσχα). Χαρακτηριστικό ήταν το έθιμο «ντολή-ντολιά» σε χωριά του Πωγωνίου, όπου ο κεντρικός σκοπός τους ήταν να διαλύονται οι μικροπαρεξηγήσεις, που είχαν δημιουργηθεί και να υπάρχει ομόνοια μεταξύ των χωριανών, ώστε καθαροί όλοι στην καρδιά να τιμούν την Παναγιά. Το πανηγύρι στον Παλαιόπυργο Πωγωνίου είναι μοναδικό και αφήνει χαραγμένα τα στοιχεία της παράδοσης, αφού μετά το μεσημεριανό φαγητό που προσφέρεται στο προαύλιο της Κοιμήσεως της Θεοτόκου,



ακολουθούν τα “ντολιά”, δηλαδή οι εντολές. Κάποιος από τους μεγαλύτερους κατοίκους του χωριού ορίζεται “ντολής πασάς” και αφού πάρει ένα ποτήρι με κρασί, το τσουγκρίζει με έναν παρευρισκόμενο. Το έθιμο ορίζει να πει τρία ποτήρια κρασί ή τρεις γουλίες και κάθε φορά που πίνει πρέπει να κάνει μια αφιέρωση σε τρία διαφορετικά άτομα, με τη συνοδεία της ζωντανής μουσικής. Αμέσως μετά οι υπόλοιποι με τη σειρά που ορίζει ο “ντολής πασάς” θα αφιερώσουν τις ευχές τους σε όποιο πρόσωπο επιθυμούν, πάντα υπό τους ήχους ενός τραγουδιού.

Πηγή:

<https://www.dogma.gr/diafora/dekapentavgoustos-ta-agnosta-ethima-tis-avrianis-theomitorikis-eortis-2/118140/>

Το λάδι μας σύμβολο και ίαμα

Η ιστορία του ελαιολάδου είναι μακρά από την αρχαία Ελλάδα έως σήμερα.

Για να θυμηθούμε ας αναφέρουμε ορισμένες χρήσεις του. Κατά την αρχαιότητα, οι παλαιστές, πριν αγωνιστούν, αλείφαν τα σώματά τους με λάδι.

Επίσης, το ρόπαλο του Ηρακλή ήταν από αγριελιά. Ο ίδιος το φύτεψε στην Ολυμπία, όπου και φύτρωσε, έβγαλε φύλλα και κλαδιά, με τα οποία στεφανώνονταν οι ολυμπιονίκες.



Οι αρχαίοι όταν ήθελαν να εξευμενίσουν του θεούς τούς έκαναν προσφορά με κρασί και λάδι.

Το ελαιόλαδο, κατά τον Ιπποκράτη, είχε ιαματικές ιδιότητες, επούλωνε τις πληγές, θέραπευε τη ναυτία, την αϋπνία, τη χολέρα και πολλές δερματικές παθήσεις. Έκανε επίσης υγιή μαλλιά και απαλυνε το δέρμα. Με λάδι καίνε τα καντήλια στις εκκλησίες μας και με λάδι αλείφεται το παιδί κατά τη βάπτισή του, σύμβολο του ελέους του Θεού και της πηγής της ζωής.

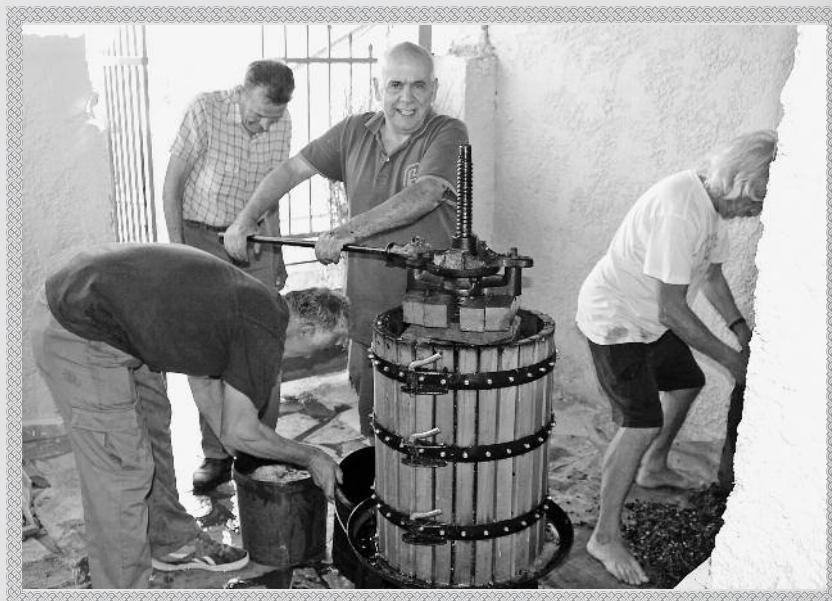
Ο Χριστός στις δύσκολες ώρες του προσευχήθηκε στον κήπο των ελαιών.

Το κρασί είναι ένα από τα τρία αγαθά της ζωής. Τα άλλα δύο είναι ο σίτος και το έλαιον. Πρώτο θεμέλιο του σπιτιού: ψωμί, κρασί και λάδι (παροιμία).

Μπαίνω Μες στ' Αμπέλι (Θεσσαλία)

Δόμνα Σαμίου

Μπαίνω μες στ' αμπέ- μωρέ, μπαίνω μες στ' αμπέ
Μπαίνω μες στ' αμπέλι σα νοικοκυρά, μωρέ, σα νοικοκυρά
Να κι ο νοικοκύ- μωρέ, να κι ο νοικοκύ
Να κι ο νοικοκύρης που 'ρχεται κοντά, μωρέ, που 'ρχεται κοντά
Έλα νοικοκύρη να τρυγήσουμε
Κόκκινα σταφύλια να πατήσουμε
Και γλυκό κρασάκι να τραβήξουμε
Πέρα στη Φραγκιά να το πουλήσουμε
Γρόσια και φλουριά να καζαντίσουμε
Και από κει να 'ρθούμε να μεθύσουμε.



Θάνος Τζωρτζάκης με την τσιφιλιά και οι Γεώργιος Μιχαλόπουλος, Γιώργος Καϊσίδης και Χρήστος Μιράκα

Φωτο: Ι. Αρφάνης

Τσιριτρό

Σέ μια ρώγα από σταφύλι
έπεσαν οχτώ σπουργίτες
και τρωγόπιναν οι φίλοι.
Τσίρι - τίρι, τσιριτρό,
τσιριτρί, τσιριτρό!
Έχτυπούσανε τις μύτες
και κουνούσαν τις ουρές
κι είχαν γέλια και χαρές.
Τσίρι -τίρι, τσιριτρό,
τσιριτρί, τσιριτρό!

Πώ πω πώ πω σε μια ρώγα
φαγοπότι και φωνή!
την αφήκαν αδειανή.
Τσίρι -τίρι, τσιριτρό,
τσιριτρί, τσιριτρό!

Και μεθύσαν κι ολημέρα
πάνε δώθε, πάνε πέρα,
τραγουδώντας στον αέρα:
Τσίρι -τίρι, τσιριτρό,
τσιριτρί, τσιριτρό!

Ζαχαρίας Παπαντωνίου

Ο τρύγος (Σεπτέμβρης 1987)

Θυμάμαι αμπέλια στις πλαγιές σ' όλους τους γύρω λόφους.
Τα φύλλα τους χαλκόχρυσα στον τρύγο μάς καλούσαν,
τον ήλιο να ρουφήξουμε με ρουμπινί φιλέρι.
Κι ο βοϊδομάτης μέθαγε το αίμα μας στις φλέβες.
Παντού ακούγονταν φωνές, χαρούμενα τραγούδια,
κρυφά χειροπιασίματα στα κούρβουλα από κάτω.
Και δίνανε και παίρνανε οι λάγνες οι ματιές
κι ο έρωτας αδιάκοπα ελάβωνε καρδιές.
Γεμίζανε κι αδειάζανε στα πούργια τα κοφίνια
με κέρινα και ρουμπινιά κι εβένινα σταφύλια...
Για μας χαρά ο τρυγητός, τ' αμπέλια, η ζωή μας.

Τ' αμπέλια τα χαλάσανε και χάθηκε η χαρά μας.

Γιάννης Κορζής

ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΗ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ

Ενας Αύγουστος γεμάτος εκδηλώσεις ήταν ο φετινός στη Σπάρτη και όλες ήταν ενδιαφέρουσες. Θα μείνουμε στις πιο σημαντικές.

- Ας ξεκινήσουμε με τη μουσική βραδιά στο Μουσείο Ελιάς και Ελληνικού Λαδιού. Την Κυριακή 22 Αυγούστου με την πανσέληνο να δεσπόζει στον ουρανό, το Πολιτιστικό Ίδρυμα Ομίλου Πειραιώς (ΠΙΟΠ) οργάνωσε μια μουσική βραδιά, με τίτλο «Άρωμα Μεσογείου». Το αξιόλογο μουσικό συγκρό-

σογείου, διασκευές παλιών ελληνικών τραγουδιών και πρωτότυπες μουσικές συνθέσεις του σχήματος. Η βραδιά ήταν θεσπέσια με το φεγγάρι και την υπέροχη μουσική να δημιουργούν μια όμορφη ατμόσφαιρα.

- Παράλληλα στον Αρχαιολογικό Χώρο του Μυστρά, κάτω από το φως του Αυγουσιτίτικου φεγγαριού, η Εφορεία Αρχαιοτήτων Λακωνίας σε συνεργασία με την Π.Ε. Λακωνίας διοργάνωσαν μουσική εκδήλωση, όπου παρουσιάστηκαν παρα-



τημα Operatical, με τους τέσσερις εξαιρετικούς μουσικούς Ναδίνα Τζιάτζιου (σοπράνο), Θάνο Ζήση (τενόρο), Αντώνη Καρατζίκη (πιάνο και διεύθυνση) και Κώστα Καριτζή (βιολί), εντυπωσίασε τους τυχερούς που παραβρέθηκαν παρουσιάζοντας τραγούδια των χωρών της Με-

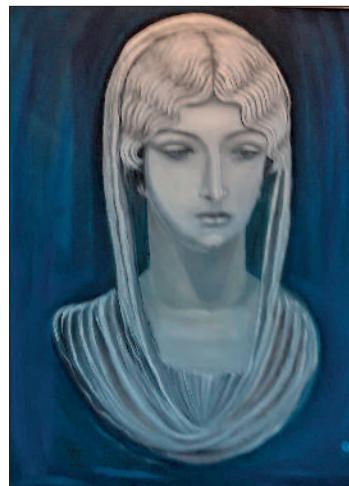
δοσιακά σμυρναίικα ρεμπέτικα τραγούδια από την ορχήστρα του Σπύρου Πολυκανδριώτη.

- Καλοκαιρινό φεγγάρι και μουσική για όλα τα γούστα.

- Σημαντική παρέμβαση αποτελούν οι δράσεις στο πλαίσιο των εορτασμών για τα 2500



χρόνια από τη μάχη των Θερμοπυλών. Έτσι ο Δήμος Σπάρτης και το Νομικό Πρόσωπο Πολιτισμού και Περιβάλλοντος, σε συνδιοργάνωση με την Εφορεία Αρχαιοτήτων Λακωνίας, οργάνωσαν ένα πολιτιστικό διήμερο, 24 και 25 Αυγούστου, με δύο ενδιαφέρουσες εκδηλώσεις στο Αρχαιολογικό Μουσείο της Σπάρτης. Η πρώτη αφορά στην εικαστική έκθεση με τίτλο «Η αρχαία Σπάρτη με



ΣΤΗ ΣΠΑΡΤΗ ΤΟ ΚΑΛΟΚΑΙΡΙ

σύγχρονη ματιά». Σύγχρονοι Σπαρτιάτες -εικαστικοί καλλιτέχνες- παρουσίασαν έργα τους με θέμα την αρχαία Σπάρτη, όπως τη φαντάζονται σήμερα. Μεταξύ αυτών η Γκιζέλα Κουβελιώτη, θυγατέρα του Μίμη Μελά, που έλκει την καταγωγή της από το Καστόρειο. Ένα από τα έργα της η προσωπογραφία της Γοργούς, συζύγου του Λεωνίδα, βασιλιά της αρχαίας Σπάρτης.

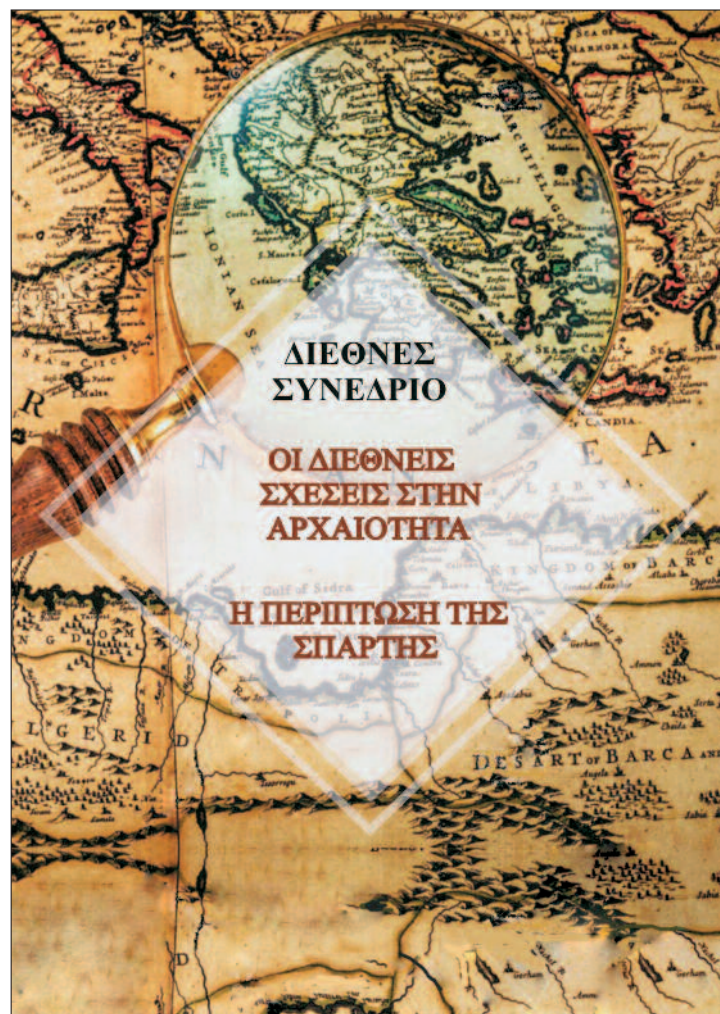
- Την δεύτερη βραδιά, Τετάρτη 25 Αυγούστου, στον ανανεωμένο κήπο του αρχαιολογικού μουσείου, η έκθεση πλαισιώθηκε με μουσική εκδήλωση με τίτλο: «Λύραυλος, Αρχαία Όργανα, Νέα Μουσική». Παρουσιάστηκαν τα όργανα του μουσικού συνόλου Λύραυλος και έγινε ένα αφιέρωμα στην αρχαία ελληνική μουσική και τα είκοσι όργανά της με τη χρήση ανακατασκευασμένων αρχαίων μουσικών οργάνων, όπως λύρα, αρχαία κιθάρα, δίαυλος, φλογέρα, κοχύλια, άσκαυλος, κέρας.

- Τέλος, το Ινστιτούτο Σπάρτης διοργάνωσε με επιτυχία, στις 11 και 12 Σεπτεμβρίου 2021 Διεθνές Συνέδριο με θέμα: «Οι Διεθνείς Σχέσεις στην Αρχαιότητα: Η περίπτωση της Σπάρτης». Το Συνέδριο πραγματοποιήθηκε στον συνεδριακό χώρο του Πανεπιστημίου Πελοποννήσου στη Σπάρτη, με την οικονομική στήριξη και την αιγίδα του Υπουργείου Πολιτισμού και του Επιμελητηρίου Λακωνίας. Το Συνέδριο ήταν αφιερωμένο στα 2.500 χρόνια από τη μάχη των Θερμοπυλών και με τιμώμενη τη Σπάρτη της Πισιδίας της Μικράς Ασίας, την οποία εκπροσώπησε ο Πρόεδρος της Ένωσης Σπάρτης Μ. Ασίας κ. Λουκάς Χριστοδούλου, ο οποίος παρουσίασε την πόλη



και την κοινωνία της και αναφέρθηκε ιδιαίτερα στους δεσμούς με τη μητρόπολη- μητέρα, την ιστορική Σπάρτη της Λακωνίας. Παρουσιάστηκαν ενδιαφέρουσες εισηγήσεις από Έλληνες και ξένους επιστήμονες με επίκεντρο τη Σπάρτη ως ΑΡ-

ΧΕΤΥΠΟ, όπως την αποκάλεσε ο Καθηγητής του Παντείου Πανεπιστημίου Δρ Κώστας Κολιόπουλος, ο οποίος στην εισήγησή του εξήγησε γιατί η υψηλή στρατηγική της Σπάρτης την καθιέρωσε επί αιώνες ως παγκόσμια δύναμη και ως διεθνή πρωτα-



γωνιστή.

- Αναλύθηκαν ο διεθνής ρόλος και η ιδιαιτερότητα της Σπάρτης ανάμεσα στις άλλες ελληνικές δυνάμεις, μέχρι την εποχή των Πτολεμαίων και εξηγήθηκαν οι λόγοι για τους οποίους η Σπάρτη ηγεμόνευσε ως περιφερειακή δύναμη μετά τον Πελοποννησιακό Πόλεμο, μέσα από τη μελέτη των κειμένων του Θουκυδίδη. Εκτός από την εξωτερική στρατηγική και πολιτική θέση της Σπάρτης, παρουσιάστηκαν και οι κοινωνικές συνθήκες και τα χαρακτηριστικά διαβίωσης εντός της Σπάρτης, οι λατρευτικές συνήθειες, η λατρεία του Καρνείου Απόλλωνα. Επίσης, η στρατιωτική τεχνολογία στην αρχαιότητα, τα πολεμικά συστήματα της Σπάρτης και των άλλων ελληνικών δυνάμεων και πώς ο εξοπλισμός και η διάταξη στη μάχη αποτελούσαν καθοριστικές παραμέτρους για την ηγεμονία της Σπάρτης, αλλά αργότερα και για την ήττα της λόγω ανάπτυξης νέων καινοτόμων στρατιωτικών μεθόδων και τεχνολογιών. (Δρ Χαράλαμπος Παπασωτηρίου, Καθηγητής του Παντείου Πανεπιστημίου).

- Σύμφωνα με την ανακοίνωση της Πρόεδρος του Ινστιτούτου Σπάρτης κυρίας Αναστασίας Κανελλοπούλου, τα πρακτικά του Συνεδρίου θα εκδοθούν σε τόμο και οι ανακοινώσεις του Συνεδρίου θα αποτελέσουν το αρχικό υλικό για την ενεργοποίηση του επιστημονικού περιοδικού Historical Review of Sparta.

Καίτη Σμυρνοιού

Φωτογραφίες του **Ηλία Γρηγοράκη** από τις εκδηλώσεις, την έκθεση στο αρχαιολογικό Μουσείο και τα όργανα του λύραυλου.

Επειδή πολλά κοινωνικά θέματα, αλλά και άλλες εκδηλώσεις, μάς διαφεύγουν ή δεν τα μαθαίνουμε έγκαιρα, παρακαλούμε τους αναγνώστες μας και μέλη μας να μας ενημερώνουν για τα συμβαίνοντα, είτε μέσω των ανταποκριτών μας, είτε, απευθείας, σε μας τους ίδιους.

ΑΦΙΞΕΙΣ ΟΜΟΓΕΝΩΝ

Από Αμερική ήλθαν ο Ηλίας Κουτρομπής του Βασιλείου και η σύζυγός του Μαίρη, ο Γεώργιος Αλεβίζος και η σύζυγός του Λουίζα, η Σταυρούλα Κάτζια του Σπυριδωνος, ο γιός της Χρήστος Κάτζιας με τη σύζυγό του και τα παιδιά τους, ο Ευάγγελος Κουτρομπής του Γεωργίου, η Αλεξάνδρα Μάρκου του Ιωάννη και της Ευγενίας Χαρ. Λαμπή, ο Κώστας Τσίχλης του Ηλία με τη σύζυγό του Αγγελική, τον γιό τους Ηλία και την κόρη τους Ευγενία με τις οικογένειές τους, ο Χρήστος Παναγάκης με τη σύζυγό του Κατερίνα, ο Ηλίας Γιαννακάκης με τη σύζυγο του Χριστίνα και τα παιδιά τους, η Αλέκα Μελά, ο Κώστας Παπαθεοφιλόπουλος του Παναγιώτη, ο Παναγιώτης Κουτρομπής του Παναγιώτη, οι κόρες του Ανδρέα και της Γεωργίας Φρουτζή Ασημίνα και η Ευθαλία με το σύζυγό της Παναγιώτη και τα παιδιά τους Αικατερίνη-Γεωργία και Μακάντριου και η Αγγελική Αντωνάκη του Αλέκου.

Από Καναδά ήλθε ο Ιωάννης Γενοβέζος του Γεωργίου.

ΓΕΝΝΗΣΕΙΣ

• Η Δέσποινα Χατζίκου του Κωνσταντίνου και της Βασιλικής Πετρούλια του Ευθυμίου και ο Μάνος Δουβίκας του Δημητρίου απέκτησαν στις 11 Δεκεμβρίου 2020 το πρώτο τους παιδί, ένα κοριτσάκι.

• Η Κλεώ Παπαδημητράκη του Γρηγορίου και της Γαρυφαλλιάς Ρουμελιώτη και ο Γιώργος Κουτελιέρης του Ιωάννη και της Σοφίας απέκτησαν στις 05 Ιουλίου 2021 το δεύτερο παιδί τους, ένα αγοράκι.

• Η Ικέα και ο Βίκτορας Χύσα απέκτησαν στις 7 Ιουλίου το δεύτερο παιδί τους, ένα κοριτσάκι.

Ευχόμαστε στους γονείς να τους ζήσουν τα νεογέννητα και να είναι καλότερα στη ζωή τους.

ΒΑΠΤΙΣΕΙΣ

• Η Παναγιώτα Μακρή του Παναγιώτη και ο Ανδρέας Νικολαΐδης του Αντωνίου βάπτισαν στις 13 Ιουνίου 2021 το αγοράκι τους στον Ι.Ν. της Παναγίας της Γιάτρισσας στην Κοκκινόραχη και του έδωσαν το όνομα Αντώνιος.

• Η Αντωνία Δαμιανάκη του Γεωργίου και ο Χρήστος Βασιλείου του Παναγιώτη βάπτισαν το κοριτσάκι τους στις 4 Ιουλίου 2021 στον Ι.Ν. των Αγίων Ταξιάρχων στη Λογγάστρα και του έδωσαν το όνομα Δήμητρα.

• Η Παναγιώτα Γεωργαρή του Πανάνου και ο Βασίλης Τσουρούνης βάπτισαν στις 25 Ιουλίου το κοριτσάκι τους στον Ι.Ν. του Αγίου Νικολάου Σπάρτης και του έδωσαν το όνομα Μαρίνα.

• Η Μαρία Κονδύλη του Ιωάννη και της Δέσποινας Κεμερίδου και ο Άγγελος Τσαμπούρης βάπτισαν το κοριτσάκι τους στις 4 Σεπτεμβρίου 2021 στον Ι.Ν. του Αγίου Δημητρίου Άνω Λιοσίων Αττικής και του έδωσαν το όνομα Δέσποινα.

Ευχόμαστε στους γονείς να τους ζήσουν τα νεοφώτιστα και να ευτυχίσουν στη ζωή τους.

ΓΑΜΟΙ

• Η Χριστίνα Καναρά της Κωνσταντίνας και του Γεωργίου και ο Χρυσόστομος Νικολόπουλος του Νικολάου και της Αντιγόνης παντρεύτηκαν τον Μάρτιο 2021 στη Σπάρτη.

• Η Βάσια Βουρδούση του Γεωργίου και ο Κωσταντίνος Ανδριανόπουλος παντρεύτηκαν στις 8 Ιουλίου 2021 στον Ι.Ν. της Αγίας Μαρίας στο Πόρτο Ράφτη Αττικής.

• Ο Γεώργιος Παναγιώταρος του Νικολάου και της Ιωάννας Στεργιαννάκου και η Αναστασία Σοφινίδου του Παύλου και της Δήμητρας παντρεύτηκαν στις 17 Ιουλίου 2021 στο κτήμα Καλλίστη στο Μαρκόπουλο Μεσογαίας Αττικής.

• Η Αγγελική Βλαχάκη του Ηλία και της Γεωργίας και ο Κωνσταντίνος Μπασκουρέλος του Μιχάλη και της Βασιλικής παντρεύτηκαν στις 18 Ιουλίου στον Ι.Ν. της Γεννήσεως της Θεοτόκου στο Καστόρειο.

• Η Μαρία Κονδύλη του Ιωάννη και της Δέσποινας Κεμερίδου και ο Άγγελος Τσαμπούρης παντρεύτηκαν στις 4 Σεπτεμβρίου 2021 στον Ι.Ν. του Αγίου Δημητρίου Άνω Λιοσίων

Αττικής και στη συνέχεια βάπτισαν το κοριτσάκι τους.

Ευχόμαστε στους νεόνυμφους να ζήσουν ευτυχισμένοι με καλούς απογόνους.

ΠΕΝΘΗ

• Ο Γεώργιος Μουτής του Ιωάννη πέθανε στις 30 Ιουνίου 2021 στη Σπάρτη και κηδεύτηκε στο Καστόρειο σε ηλικία 80 ετών.

• Ο Ιωάννης Βλάχος του Νικολάου πέθανε στις 04 Ιουλίου 2021 στη Σπάρτη σε ηλικία 59 ετών.

• Ο Βασίλειος Μουτής του Γεωργίου πέθανε τις 20 Ιουλίου 2021 στην Αθήνα σε ηλικία 88 ετών.

• Η Ελένη Σταθοπούλου του Κωνσταντίνου, Δασκάλα στο Δημοτικό Σχολείου Ν. Λιβεράς, πέθανε στις 22 Ιουλίου 2021 στη Σπάρτη.

• Η Βούλα Θάνου του Περικλή, το γένος Γιάνναρη, πέθανε στις 27 Ιουλίου στην Αθήνα σε ηλικία 86 ετών και κηδεύτηκε στο Γεωργίτσι.

• Η μοναχή Παντάνασσα, διακόνισσα στην Ιερά Μονή Ζωοδόχου Πηγής Καστρίου πέθανε την 1η Αυγούστου 2021 σε ηλικία 71 ετών.

• Ο Φώτιος Χριστόπουλος του Παναγιώτη, σύζυγος της Ελένης Γεωργιάτσου του Γεωργίου, πέθανε στις

13 Αυγούστου στην Ηλιούπολη Αττικής σε ηλικία 84 ετών.

• Ο Δημήτριος Ζάβρας του Κωσταντίνου πέθανε στις 8 Αυγούστου 2021 στην Αθήνα σε ηλικία 92 ετών.

• Ο Δημήτριος Βουνάσης του Νικολάου πέθανε στις 19 Αυγούστου 2021 στη Σπάρτη σε ηλικία 60 ετών

• Η Κρυσταλλία Αγγελοπούλου του Ιωάννη πέθανε στις 29 Αυγούστου 2021 σε ηλικία 96 ετών.

• Η Αγγελική Αναστασοπούλου του Γεωργίου, το γένος Γεωργίου Γεωργιάτσου, πέθανε στις 3 Σεπτεμβρίου 2021 σε ηλικία 85 ετών.

• Ο Δήμος Μουτής του Νικολάου πέθανε στις 4 Σεπτεμβρίου 2021 σε ηλικία 95 ετών.

• Ο Χρήστος (Τάκης) Αλειφέρνης του Γεωργίου πέθανε στις 4 Σεπτεμβρίου 2021 στη Σπάρτη σε ηλικία 88 ετών.

• Η Χαρίκλεια Σπαράγγη-Βελούδη, κόρη του Ιωάννη Σπαράγγη, πέθανε στις 8 Σεπτεμβρίου 2021 στην Αθήνα σε ηλικία 90 ετών.

• Ο Παναγιώτης Κουτρομπής του Δημητρίου πέθανε στις 19 Σεπτεμβρίου 2021 στην Αμερική σε ηλικία 85 ετών.

Συλλυπούμαστε τους οικείους και τους ευχόμαστε την από Θεό παρηγοριά.

E.B.

ΧΟΡΗΓΟΙ

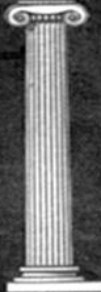
CHIOS PANAGIOTIS	20€	KEMERIDOU BARBARA	15€
ELIAS ALIFERIS	100€	ΛΙΑΚΟΠΟΥΛΟΥ EYENIA	15€
ΨΩΜΑΔΑΚΗ EPMIONH	15€	ΛΙΑΚΟΠΟΥΛΟΥ ΦΙΛΙΠΠΑ	15€
ΜΥΡΙΔΗ-ΟΙΚΟΝΟΜΟΥ ΔΕΣΠΟΙΝΑ	50€	ΠΑΡΑΣΚΕΥΟΠΟΥΛΟΥ ΑΙΤΕΛΙΚΗ	15€
ΛΑΜΠΟΥ ΦΙΓΕΝΕΙΑ	20€	ΒΛΑΧΟΓΙΑΝΝΗ ΕΛΕΝΗ	15€
ΛΑΜΠΟΣ ΣΩΚΡΑΤΗΣ	15€	ΠΑΝΝΟΠΟΥΛΟΥ ΠΟΤΟΥΛΑ	15€
ΤΣΙΧΛΗΣ ΚΩΝ/ΝΟΣ	60€	ΔΗΜΗΤΡΙΑΔΗΣ ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ	15€
ΛΑΜΠΗΣ ΚΩΝ/ΝΟΣ	15€	ΔΗΝΗΤΡΙΑΔΗΣ ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ	15€
ΓΕΡΟΝΤΙΔΗΣ ΙΩΑΝΝΗΣ	10€	ΔΗΝΗΤΡΙΑΔΗΣ ΙΩΑΝΝΗΣ	15€
ΒΑΣΙΛΑΚΟΥ ΝΙΚΗ	20€	ΠΑΝΑΓΙΩΤΑΡΟΣ ΝΙΚΟΛΑΟΣ	15€
ΖΙΑΒΡΑΣ ΚΩΝ/ΝΟΣ	20€	ΑΝΔΡΙΤΣΟΠΟΥΛΟΥ ΜΑΡΙΑ	15€
ΒΥΡΗ ΜΑΡΙΑ	15€	ΛΙΝΑΡΔΑΚΗΣ ΣΠΥΡΟΣ	20€
ΓΕΩΡΓΑΤΣΟΣ ΚΩ/ΝΟΣ	50€	ΑΠΟΣΤΟΛΑΚΟΥ ΠΑΝΑΓΙΩΤΑ	20€
ΣΥΚΑΡΑ ΦΙΓΕΝΕΙΑ	50€	ΝΙΚΗΤΑΚΗΣ ΗΛΙΑΣ	20€
ΒΑΘΕΙΑ ΚΩΣΤΟΥΛΑ	15€	KONSTANTOPOULOS PETER	40€
ΤΙΓΚΛΙΑΝΙΔΟΥ ΠΗΝΕΛΟΠΗ	50€	ΧΑΡΟΠΟΥΛΟΣ ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ	15€
ΓΑΡΔΕΡΑΚΗ ΑΝΤΩΝΙΑ	15€	ΠΑΝΤΟΥ ΧΑΡΟΥΛΑ	20€
ΦΙΛΙΠΠΙΔΗΣ ΝΙΚΟΛΑΟΣ	50€	ΓΚΑΒΟΓΙΑΝΝΗΣ ΣΑΒΒΑΣ	15€
ΛΕΟΝΑΡΔΟΠΟΥΛΟΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ	30€	ΠΑΝΝΙΤΣΑ ΜΑΡΓΑΡΙΤΑ	50€
ΜΕΛΛΑ-ΛΕΟΝΑΡΔΟΠΟΥΠΟΥ ΦΑΝΗ	10€	ΡΟΥΜΕΛΙΩΤΗ ΓΑΡΥΦΑΛΙΑ	15€
ΠΑΝΝΟΥΛΗΣ ΚΩ/ΝΟΣ	15€	ΖΕΡΒΑΣ ΝΙΚΟΛΑΟΣ	15€
ΠΑΝΝΟΥΛΗ ΙΩΑΝΝΑ	15€	ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ	30€
ΤΟΥΦΑΝΙΔΗΣ ΚΩΣΤΑΣ	50€	ΣΚΡΟΥΜΠΕΛΟΥ ΑΙΤΕΛΙΚΗ	75€
KEMERIDOU KATEPINA	15€		

Πωλείται

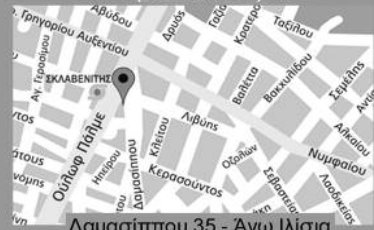
στο Καστόρι οικόπεδο 400 τμ. πλησίον της αγοράς με ημιτελές κτίσμα 86 τμ. Τιμή ευκαιρίας. Πληροφορίες στο τηλέφωνο 6938257512.

BILL'S HOUSE
KAFE - BAR

ΚΑΣΤΟΡΕΙΟ
Τηλ: 27310 57918
Κιν: 693 634 4073



K
ΚΑΡΑΓΙΑΝΝΗΣ home
Είδη οικιακής χρήσεως • Φωτιστικά
Είδη δώρων • Επιπλά εξοχής



Δαμασπίπου 35 - Αγ. Ιλίσια
Τηλ./Fax: 210 7757337
e-mail: karagiannishome@hotmail.com
Καραγιαννής home, www.karagiannishome.gr



Λαμπής Κων/νος

Λυνάπτησις
καφενείο • ψητοπωλείο



Καστόρειο Λακωνίας
Τηλ.: 27310 57278, Κιν.: 6942642258

ΥΛΙΚΑ ΟΙΚΟΔΟΜΩΝ
ΧΩΜΑΤΟΥΡΓΙΚΕΣ ΕΡΓΑΣΙΕΣ

ΜΟΥΤΗΣ
ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ



ΚΑΣΤΟΡΙ ΛΑΚΩΝΙΑΣ
ΤΗΛ.: 27310 57286 ΚΙΝ.: 6942461314

ΜΕΖΕΔΟΠΩΛΕΙΟ
Πηρονο
Πενέζ



Καστόρι Κεντρική Πλατεία
Τηλ. 27310 57034 697 6734593

ΠΑΡΑΣΚΕΥΟΠΟΥΛΟΣ
ΚΑΣΤΟΡΕΙΟΝ
Τηλ. 2731057218

SUPER MARKET
ΣΙΔΗΡΙΚΑ - ΧΡΩΜΑΤΑ
ΥΔΡΑΥΛΙΚΑ - ΗΛΕΚΤΡΙΚΑ

ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ ΑΡΤΟΠΟΙΪΑΣ
«Η ΚΑΣΤΑΝΙΑ»
ΧΩΡΙΑΤΙΚΟ ΠΑΞΙΜΑΔΙ 70%

ΜΑΡΙΑ ΓΙΑΚΟΥΜΑΚΗ
ΚΑΣΤΟΡΕΙΟΝ ΣΠΑΡΤΗΣ
Τηλ. 2731057571, 6944504728

ΟΙ ΑΝΑΓΚΕΣ ΑΥΞΑΝΟΥΝ
Η ΕΞΕΛΙΞΗ ΣΥΝΕΧΙΖΕΤΑΙ
ΤΟ ΟΝΟΜΑ ΠΑΡΑΜΕΝΕΙ

SUPER MARKET
ΛΑΓΑΝΑΣ

Μέλος Ομίλου 
Νικόλαος Δ. Λαγανάς
Καστόρι Λακωνίας
Τηλ. 2731057468

ΚΑΦΕΝΕΙΟ
ΤΟ ΣΤΕΚΙ

ΒΑΣΙΛΗΣ ΗΛ. ΓΑΡΥΦΑΛΗΣ
☎ 27310 57221





Βασιλική Βισβή
Τηλ: 6937219636

- Φυσικοθεραπεία
- Σπονδυλοθεραπεία
- Βελονισμός
- Ηλεκτροβελονισμός
- Αγιουρβέδικη μάλαξη
- Rejouvance
- Λεμφική μάλαξη

+ΘΕΣΙ ΤΕΧΝΙΚΟ
ΓΡΑΦΕΙΟ

μελέτη • σχεδίαση • δομή

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΕΟΝΑΡΔΟΠΟΥΛΟΣ
Πολιτικός Μηχανικός Ε.Μ.Π. Μsc - MBA - TQM Unipi
Κιν. 694 887 0554

ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΔΗΜΟΠΟΥΛΟΣ
Πολιτικός Μηχανικός Ε.Μ.Π.
Κιν. 694 748 5651

ΜΑΡΙΑ ΓΑΒΑΛΑΚΗ Msc in Advanced Architectural
Αρχιτέκτων Μηχανικός Design
Κιν. 693 723 9416

- ΣΥΝΤΑΞΗ ΤΟΠΟΓΡΑΦΙΚΩΝ ΔΙΑΓΡΑΜΜΑΤΩΝ
- ΕΚΔΟΣΗ ΟΙΚΟΔΟΜΙΚΩΝ ΑΔΕΙΩΝ
- ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΙΚΟΣ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ ΚΤΙΡΙΩΝ
- ΝΟΜΙΜΟΠΟΙΗΣΗ ΑΥΘΑΙΡΕΤΩΝ
- ΑΝΑΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ΚΑΤΟΙΚΩΝ
- ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ ΑΝΑΒΑΘΜΙΣΗ ΚΤΙΡΙΩΝ

ΔΗΛΩΣΕΙΣ **ΚΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟΥ**



ΠΛΗΡΗΣ ΤΕΧΝΙΚΗ & ΝΟΜΙΚΗ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗ
ΛΥΚΟΥΡΓΟΥ 228, ΣΠΑΡΤΗ, Τ.Κ. 23100
Τηλ. 27310 83747, 83742
www.synthesi-design.com

ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΦΙΛΩΝ ΤΑΪΓΕΤΟΥ «Η ΛΟΥΣΙΝΑ» Δράσεις Γ' τριμήνου 2021

Δράσεις

- Και εφέτος, από το τέλος Ιουλίου μέχρι και την πρώτη εβδομάδα του Σεπτεμβρίου, το πυροσβεστικό όχημα του Ε.Ο.Σ. Σπάρτης, έχοντας έδρα το χωριό μας, συνέδραμε στην πυροπροστασία με περιπολίες από το ελικοδρόμιο μέχρι το Γεωργίτσι. Οι δαπάνες κίνησης του οχήματος καλύπτονταν από τον Σύλλογό μας. Ευχαριστούμε θερμά τον Ε.Ο.Σ. Σπάρτης.
- Μέλη του ΔΣ αντικατέστησαν τα σαπισμένα ξύλινα σκαλιά στη μεγάλη σκάλα, στην είσοδο των στενών του Φαραγγιού των Μύλων.



- Στις 7 Ιουλίου ανεβήκαμε στην ψηλότερη κορυφή της Κρήτης, στον Τίμιο Σταυρό του Ψηλορείτη (2.456μ.).
- Στις 31 Ιουλίου, στα πλαίσια των εκδηλώσεων «Στου χρόνου Τα Γυρίσματα», περπατήσαμε στο Φαράγγι του Κάστορα.
- Στις 22 Αυγούστου Μέλη του Συλλόγου με πολλούς φίλους ανεβήκαμε στην υψηλότερη κορυφή της Πελοποννήσου, στον Προφήτη Ηλία, στον Ταΰγετο (2.407μ.).
- Στις 23 Αυγούστου, πλήθος φίλων και προσκυνητών συμμετείχαν και φέτος, παρόλα τα πε-



ριοριστικά μέτρα, αλλά με τις απαιτούμενες προφυλάξεις, στον εορτασμό της Παναγίας στην κοιμητηρινή γιορτή του Συλλόγου στην Μπρουσάγκα.

- Στις 27 Αυγούστου, πλήθος Μελών και φίλων του Συλλόγου διασχίσαμε το Φαράγγι των Μύλων από το Γεωργίτσι μέχρι το Καστόρειο.
- Μέλη του Συλλόγου καθάρισαν το μονοπάτι από τη Λουσίνη μέχρι τον Αϊ-Γιάννη και τον περιβάλλοντα χώρο της εκκλησίας ενόψει της γιορτής της 29ης Αυγούστου. Επίσης έκαναν καθαρισμό και στεγανοποίηση της δεξαμενής των ομβρίων.
- Στις 29 Αυγούστου, η συμμετοχή των προσκυνητών στον Αϊ-Γιάννη της Ξεροβούνας έκανε ρεκόρ. Πλέον των 160 ατόμων, μερικοί από το βράδυ της προηγούμενης ημέρας και άλλοι ανήμερα, ανεβήκαμε στη μνήμη του Αϊ-Γιάννη του Νηοσιτεύη.

Διαδρομές

ΓΕΩΡΓΙΤΣΙ-ΑΓ. ΠΑΝΤΕΛΗΜΩΝ:
Απόσταση 6,2 χιλ., ώρες πορείας 2,5-3,00 + 2,30 η επιστροφή. Υψομ. διαφ. 632μ. (1612μ. - 980μ.)

Σηματοδότηση κόκκινος κύκλος μέχρι την κορυφογραμμή και μετά κίτρινο τρίγωνο (μονοπάτι Λογγανίκος-Άγιος Νικόλαος). Ανάβαση από Γεωργίτσι στην κορυφογραμμή (1.480μ.) και μετά πορεία αριστερά για κορυφή Μαλεβού (1.612μ.) και κατάληξη στον άγιο Παντελεήμονα. Πάρα πολύ καλή διαδρομή με θέα στην Αρκαδία, Μεσσηνία και Λακωνία.

Εκκίνηση από την πλατεία Αγ. Αθανασίου στο Γεωργίτσι. Περνάμε μπροστά από το πετρόκτιστο παλιό σχολείο με το ρολόι ακολουθώντας ανοδική πορεία, περνάμε στην επάνω πλατεία στο



Ναό της Υπαπαντής. Συνεχίζουμε τα στενά σοκάκια και, αφού περάσουμε τον Ναό Αγίου Βλασίου, βγαίνουμε στον ασφαλτόδρομο και αμέσως μπαίνουμε στο μονοπάτι. Μετά από 1 ½ ώρα περίπου φθάνουμε στη βρύση του Μαλεβού. Δυστυχώς τις περισσότερες φορές, εκτός από την περίοδο του χειμώνα, δεν έχει πόσιμο νερό. Συνεχίζουμε ανοδικά και σε 30' περίπου φθάνουμε στην διασταύρωση με το μονοπάτι Αγ. Νικόλαος-Λογγανίκος, υψόμετρο 1480μ. (κίτρινο τρίγωνο) και το ακολουθούμε αριστερά. Συνεχίζουμε την ανάβαση στην κορυφογραμμή, μέσα σε ελατοδάσος στην αρχή και μετά σε αλπικό και αφού περάσουμε διαδοχικά από τις δύο κορυφές του Μαλεβού, υψόμετρο 1607μ. και 1612μ. με τα ταμπύρια της εμφύλιας σύγκρουσης (1948) και μετά τις εγκαταστάσεις

με τις δύο κεραίες κινητής τηλεφωνίας φθάνουμε στο Πυροφυλάκιο και στον ναό του Αγίου Παντελεήμονα υψόμετρο 1580μ. περίπου μετά από μια ώρα από τη διασταύρωση. Από το σημείο αυτό έχουμε πανοραμική θέα προς την κοιλάδα του Ευρώτα, τον Πάρωνα, τον Κεντρικό Ταΰγετο και το Χαλασμένο, τον Μεσσηνιακό Κόλπο και την Καλαμάτα, το οροπέδιο της Μεγαλόπολης κ.α. Το νερό, που πιθανόν να έχει η βρύση, δεν είναι πόσιμο (δεξαμενή).

Ο Σύλλογος παρακαλεί και προσκαλεί τους φίλους εθελοντές για τη συνδρομή τους στις δράσεις του. Όσοι το επιθυμούν παρακαλούμε να επικοινωνούν με τον Κώστα Λαγανά στο τηλ. 6974098419.

Για τον Σύλλογο Φίλων
Ταϊγέτου "Η ΛΟΥΣΙΝΑ"
Κων. Χ. Λαγανάς

Εικόνες από τη φύση μας



ΟΜΠΙΡΙΑΤΑ Η ΔΕΛΤΟΕΙΔΗΣ

Πανέμορφο αγριολούλουδο της ορεινής ζώνης. Άνθη ιώδη η ρόδινα με κίτρινο φάρυγγα. Φύλλα σπατουλοειδή-ρομβοειδή, χνουδωτά με αραιή οδόντωσ. Φύεται σε σχισμές βράχων. Καλλιεργείται συχνά και σαν καλλωπιστικό.

Β. Λαγανάς